

Christmas Special

Our Christmas Greetings to

MASSACHUSETTS

Edistysmielisten ihmisten
edistysmielinen sanomalehti

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Poliittisen ja taloudellisen
kansanvallan puolesta

U.S.P.S. 454580

Torstaina, joulukuun 6 p. - Thurs. December 6, 1984

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY

-80 viosikerta Vol. LXXX No. 48 1984 35 c

USA:n sotalaivat pääsevät Kiinaan

PEKING Kiina - Yhdysvaltain sota-alukset saavat tehdä kohteliaisuuskäyntejä Kiinan satamiin, jos niitä koskeva pyyntö esitetään diplomaattitieteen. Näin ilmoitti Kiinan kommunistisen puolueen johtaja Hu Yaobang viime viikolla kiinalaisissa lehdistä julkaistuissa lausunnoissa.

Hu ilmoitti asiasta alunperin Pekingissä käyneille japanilaisille teollisuuden edustajille.

Vertauskuvallinen ele laivojen vierailusta vahvistaa Yhdysvaltain ja Kiinan välistä kasvavaa sotilaallista yhteistyötä. Maat neuvottelevat Washingtonissa marraskuussa Kiinan laivaston nykykaistamisesta.

Yhdysvaltain laivastoministeri John Lehman kävi kesällä Pekingissä neuvottelemassa amerikkalaislaivojen mahdollisista vierailukäynneistä.

Pekingissä olevien läntisten sotilasasiantuntijoiden mukaan neuvottelevien aiheena on ollut mm. Laivastovierailu Keltaisenmeren rannalla olevan Qingdaon satamaan, mutta lopullista järjestelyä ei vielä ole tehty.

Chile häättämässä lehtimiehiä

SANTIAGO Chile - Chilen sotilasvallasta ilmoitti viime viikon tiistaina, että kaikkien maassa toimivien ulkomaisten kirjenvaihtajien akkreditoituminen peruutettu ja heidän on annettava uutta työskentelylupaa.

Hallituksen edustaja eversti Carlos Krumm sanoi, että akkreditointien uusiminen on normaali toimi vuoden lopulla. Hän sanoi myös olevan mahdollista, ettei kaikille kirjenvaihtajille anneta lupaa jatkaa toimintaansa maassa. Hallitus on seurannut huolella eräiden ulkomaisten uutistoimistojen kirjoitettua Chilestä, Krumm sanoi. Chilen hallituspiirit ovat aiemmin valittaneet ulkomaisten joukkotiedotusvälineiden raportointia maasta ja sanoneet sitä epätarkaksi.

YK julkisti tiistaina tutkimuksen, jonka mukaan Chilen ihmisoikeudet eivät ole kenenkään Augustin Pinochetin 11 vuotta kestäneen vallassaolon aikana lainkaan parantuneet.

Arafatin asema vahvistui

AMMAN/LONTOO - Palestiinan vapautusjärjestön johtaja Jasser Arafatin asema on vahvistunut Palestiinan kansallisen neuvoston kahdeksan päivää kestäneen istunnon jälkeen. Neuvosto hyväksyi viime viikon torstaina Arafatin suunnitelman lähemmästä yhteistyöstä Jordanian kanssa.

Torstaina Arafat valittiin myös uudelleen PLO:n toimien neuvoston puheenjohtajaksi, virkaan, jota hän on pitänyt hallussaan vuodesta 1969 lähtien.

Perjantaina pitämälleen lehdistövaatonaotolla Arafat sanoi, että Palestiinan kansallisen neuvoston, joka on eräänlainen palestinalaisten pakolaisparlamentti ja PLO:n korkein päätävä elin, kannatti hänen vaatimustaan palestinalaisten ja Jordanian välisestä tiiviistä yhteistyöstä.

Eräät ryhmittymät PLO:ssa kapinoivat viime vuoden toukokuussa Arafatia vastaan ja pakottivat hänet lähtemään Libanonista. Arafat onnistui kuitenkin säilyttämään johtoisuutensa nyt päättäneessä istunnossa.

Verotus- ja budjettiasiat esillä

WASHINGTON - Hallituksen virkailijat esittelivät viime viikolla ehdotuksia, joiden johdosta Amerikan fiskaalinen järjestelmä saisi kokea radikaalisia muutoksia ja joiden seurauksena sosiaaliset ohjelmat kokisivat jälleen supistuksia.

Presidentti Reagan ei ole vielä ilmoittanut, kannattaako hän näitä neuvonantajien esittämää ehdotuksia. Toisen arvailun alainen kohde on kongressi ja miten se reagoisi mikäli presidentti hyväksyy neuvonantajien ehdotukset ja jättää ne kongressin käsittelyyn.

Yksi asia kuitenkin on selvä, vuoden 1985 alijäämien hippossa \$210 miljona, jonkalaisin toimenpiteisin tulee ryhtyä väliittömästi jotta heikentynyt talouselämä voisi saada jälleen uutta elinvoimaa.

Monet asiantuntijat Washingtonissa, Wall Streetillä ja muilla finanssimarkkinoilla uskovat maailman talouselämän joutuvan pahaan lamakauteen, ellei välittömästi ryhdytä jonkinlaisiin toimenpiteisiin tilanteen pelastamiseksi. Niinpä presidentin korkeasta asemasta taloudelliset neuvonantajat esittivät omia ehdotuksiaan viime viikolla.

Valtiovarainministeri Donald T. Regan esitti presidentille laajan ja radikaalisen ehdotuksen. Valtiovarainministeriön mukaan nykyisessä verotusjärjestelmässä on monia vikoja ja puutteita, mitkä sen mielestä ovat epäoikeudenmukaisia ja estävät kasvun. Niinpä se ehdotti monien verojärjestelmien, verovapauksien ja verovirruksien eliminointia. Seurauksena sekä henkilökohtaiset että yhtiöverotukset laskisivat huomattavassa määrin. Nykyiset 16 veroluokkaa - verotusta vaihtelee ilprosentista 50 prosenttiin - vaihdettaisiin kolmeen veroluokkaan: 15 prosenttia, 25 prosenttia ja 35 prosenttia. Yhtiöiden verotus laskisi 46 prosentista 33 prosenttiin.

Osittainen jäädys

Alijäämiä supistettaisiin vähentämällä kuluksia. Viime viikon alkupuolella budjettijohtaja David A. Stockman esitti presidentti Reaganille koko joukon supistusehdotuksia, joiden avulla alijäämät laskisivat \$100 miljonaan vuoteen 1988 mennessä. Viikonloppuun mennessä Stockmanin ehdotus oli kokenut muodonvaihdon ja nyt puhuttiinkin hallituksen kuluksien "jäädymisestä". Alustavien tietojen mukaan presidentti kannattaa ajatusta.

Niin sanotun jäädyn a-laisuudessa kaikki hallituksen kulut jäädymättä nykyiselle tasolle. Virkailijoiden mukaan se johtaisi samaan \$100 miljonaan alijäämään vuodelle 1988.

Jäädys ei vaikuttaisi Social Security-järjestelmään eikä sotilasmenoihin, mitkä muodostavat kaksikolmannesta hallituksen kokonaiskuluista. Itse asiassa jäädyn alaisuuteen jäisi vain yksi viides osa kokonaiskulutuksesta.

Kriitikot ovatkin sanoneet, että kysymyksessä ei ole mitään uutta, vaan kaikki sosiaaliset ohjelmat.

Kaasumyrkytyksen uhreja lääkintäjonossa.

Kaasumyrkytys surmasi 1500 Intiassa

NEW DELHI Intia - Union Carbide yhtiön omistamasta hyönteismyrkyllä itoksesta sunnuntai- ja maanantain välisenä yönä vuotanut myrkyllinen syanidikaasu surmasi 1500 ihmistä eräällä Intian keskustan kaupungissa. Tuhannet muut kärsivät pahasta kaasumyrkytyksestä ja viranomaisien antamien tietojen mukaan kuolleiden lukumäärän uskotaan nousevan tuntuvasti.

Ensimmäisten radioutis-

ten mukaan 269 ihmistä kuoli Bhopalin kaupungissa, lisäksi 10,000 muuta oli vahingoittunut. Tietojen mukaan 2,000 oli edelleenkin sairaalahoitossa. Intian uutistoimisto UNI sanoi epävirallisten tietojen mukaan kuolleiden määrän olevan jopa 300. Uutistoimiston mukaan tuhansia ihmisiä jouduttiin viemään sairaalaan tiedotomassa tilassa. Monet ihmiset kuolivat nukkuneeseen yöhön. Monet tästä onnettomuudesta elossa sel-

vinneet pakenivat lähistöllä sijaitseviin kaupunkkeihin pakiin vallassa.

Poliisit pidättivät neljä Union Carbide yhtiön virkailijaa tutkiessaan, miten vuoto saikunsa maanalaista säiliöistä.

Laitos suljettiin välittömästi onnettomuuden jälkeen, vuotokohda tukittiin ja juridinen tutkimus sai alkunsa.

Dole senaatin enemmistön johtaja

WASHINGTON - Senaattori Robert J. Dole (R-Kansas), joka on osoittanut toimivansa itsenäisesti senaatin rahastoiden komitean puheenjohtajana virassa, valittiin viime viikolla uudeksi senaatin enemmistön johtajaksi.

Sekä Dolea että hänen edeltäjänsä senaattori Howard H. Baker, Jr.:a pidetään republikaanisen puolueen mahdollisina presidenttiehdokkaina v. 1988 vaaleissa. Senaattori Alan K. Simpson (R-Wyoming) valittiin Dolan asistentiksi.

Dole päihitti senaattori Ted Stevensin (R-Alaska), joka on nykyinen enemmistön johtaja, äänin 28 - 25 neljännessä äänestyksessä.

Kolme muuta senaattoria - Pete V. Domenici (R-N.M.), Richard G. Lugar (R-Ind.) ja James A. McClure (R-Idaho) - eliminoitiin alustavissa äänestyksissä.

Dole kertoi eräälle reporterille kannattavansa presidenttiä useissa tapauksissa, mutta sanoi myös ymmärtävänsä senaatin ja Valkoisen Talon erilisen ajattelun vertaamalla sitä kaksisuuntaiseen liikenteeseen. Välittömästi seuraavana päivänä hän ryhtyikin ohjaamaan liikennettä kertomalla presidentti Reaganille, että Valkoisen Talon esittämät kotimaiset ohjelmien supistussuunnitelmat tulevat saamaan suurta vastusta senaatissa. Hänen mielestään parempi ratkaisu olisi jäädä lähelle kaikki hallituksen kulut, minkä johdosta supistukset tuntuivat kohtuullisimmilta ja siten välttyttäisiin oppositon kritiikiltä.

Mitterrand ja Thatcher tapasivat

PARIISI Ranska - Englannin pääministeri Margaret Thatcher ja Ranskan presidentti François Mitterrand neuvottelevat viime viikon torstaina Pariisissa. Tapaaminen kuului osana niiden kahden maan välillä vuosittain pidettävien huippukokousten sarjaan. Tapaamisen aikana tarkasteltiin idän ja lännen välisiä suhteita.

Englantilaisviranomaiset saivat huippukokouksen edellä, että Neuvostoliiton johtajat ovat viime aikoina antaneet useita myönteisiä viitteitä idän ja lännen suhteiden kehittymisestä.

Englantilaisviranomaiset huomauttavat erityisesti Neuvostoliiton ulkoministerin Andrei Gromykon ja hänen yhdysvaltalaisen virkaveljensä George Shultzin tammikuussa pidettävästä tapaamisesta, jolloin aiheena ovat aseidenriisuntaneuvottelujen uudelleen aloittaminen.

Jatkuu sivulla 8

Joulutähtien loistoa

Joulutähti on perinteinen joulukukka punaisina kukkineen ja vihreine lehtineen ja varmasti tänäkin jouluna kukka löytää paikkansa lähes jokaisessa kodissa. Kuvassa olevassa Shady Gardens kasvihuoneessa Batavia, Ill.:ssa kasvatetaan joka joulukuun yli 15,000 joulutähteä.

Suomi-Seura r.y:n Itsenäisyyspäivätervehdys

Vuosi on päättymässä ja ensi lumi kattoi Etelä-Suomenkin jo ennen joulukuun alkua. Pohjoisimmassa Suomessa aurinko ei ole enää näyttäytynyt pariin viikkoon ja Lappi viettää joulun odotuksessa tavanomaista kaamosta.

Kulunut vuosi on ollut Suomelle varsin suotuisa. Niin kuin niin monta kertaa aikaisemminkin yllättävän voimakas ja pitkään jatkunut nousukausi Yhdysvalloissa on vetänyt mukanaan myös Euroopan maat ja Suomen. Suhdanteen tilanne meillä alkoi parantua viime vuoden lopulla ja kokonaistuotanto kasvoi. Kokonaistuotannon arvellaan nousevan tänä vuonna noin 5%. Länsivienti on kasvanut tänä vuonna noin 15%, ennen kaikkea vienti Länsi-Eurooppaan, mutta myös toimitukset Yhdysvaltoihin ovat olleet erittäin suuret. Kauppataase osoittaa suurempaa ylijäämää kuin useimpina aikaisempina vuosina ja tämän seurauksena Suomen Pankin valuuttavaranto on ennätykskorkeuksissa.

Korkeasuhdanteeseen on meillä usein liittynyt voimakas inflaatio. Tämä vuosi muodostaa kuitenkin tässä suhteessa poikkeuksen. Emme tosin täällä Suomessa päädy niin mataliin lukemiin kuin monissa muissa maissa, mutta ilmeistä on, että inflaatiolukemat meillä pysähtyvät melko lähelle hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen tavoitteeseen asettamaa 6%:a, mitä meillä voidaan pitää tavanomaista pienempänä.

Vaikka paperi- ja sellutehtaat samoin kuin monet muutkin tehtaat pyörivät täysillä 24 tuntia vuorokaudessa, työttömyys on edelleen pysynyt suhteellisen suurena. Asunto- ja tuotantomme on jatkuvasti säilynyt eurooppalaisen mittapuun mukaan varsin korkeana, mutta siitä huolimatta ei meillä ole pystytty luomaan riittävää asuntokantaa, sillä erityisesti vuokra-asunnoista on jatkuvaa puutetta.

Eräänlaisia vetoapua koko talouselämällemme on antanut Yhdysvaltain dollarin korkea kurssi. Kun se alimmillaan muutama vuosi takaperin oli vain noin 3,50 markkaa dollarilta, tänä vuonna se on joulukuun 6. päivän tunteissa, ja on edelleenkin reippaasti yli 6 markan.

Hyvä taloudellinen kehitys vetää yleensä mukanaan myös kulttuuripuolen nousuun. Suomalaisien saavutukset eri aloilla tänäkin vuonna ovat olleet merkittävät. Oopperalajiemme nousu maailman kärkitilalle on ollut ehkä vähän yllättävääkin monelle. Parempaa vielä lienee odotettavissa, sillä hallitus on nyt tehnyt periaatepäätöksen uuden, modernin oopperatalon rakentamisesta Helsingin. Paavo Haavikko sai kesällä Oklahomaan yliopiston myöntämän Neustad-palkinnon, jota Nobelin jälkeen pidetään kirjallisuuden merkittävimpana tunnustuksena. Vuosi oli myös olympiavuosi, ja suomalaiset saavuttivat niin talvi- kuin kesäolympialaisissakin varsin runsaan mitalisaalin. Marjatta Härmälästä tuli talviolympialaisten kuningatar, ja mikä tietysti tärkeintä, voitimme Ruotsin niin miesten kuin naistenkin maaoittelussa Helsingissä.

Näin ollen on puheenjohtajan varsin helppo lähettää kaikille ulkosuomalaisille itsenäisyyspäivän tervehdys täältä vanhasta kotimaasta seuran meidän johtajan Tasavallan Presidentti Mauno Koiviston kolmantena presidenttivuonna. Me rakastamme tätä karia maamme ja iloitsemme sen menestyksestä siinä kovassa kansainvälisessä talous- ja kulttuurikilpailussa, jota kansakuntat näkyvästi ja näkymättömästi itse asiassa jatkuvasti keskenään käyvät. Meidän luonnonrikkautemme ovat vihreä kultta, puut, ja ahkerat ihmiset, suomalaiset. Parhaat tervetse teille kaikille Pohjoismaissa ja muualla Euroopassa, Amerikassa ja Australiassa sekä kaikkialla muualla asuville siirtolaisille niin täällä olevilta Suomi-Seuran jäseniltä kuin kaikilta muilta. Meillä on aina lämmin paikka sydämissämme teille varattuna.

Helsingissä marraskuulla 1984

Osmo Kalliala
Suomi-Seura r.y:n puheenjohtaja

Hallitusryhmät budjettisopuun

Nuorille työttömille 27 milj.

Suomi -

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmät pääsivät odotetusti yhteisymmärrykseen ensi vuoden budjettiesitykseen tehtävistä lisäyksistä. Tiukan loppuristuksen jälkeen lisäysten loppusumma jäi vajaa 145,6 miljoonaan markkaan. (Yksi dollari on noin 6 markkaa)

Neuvotteluja vetänyt sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Pertti Paasio oli tyytyväinen erityisesti budjetin nuorisomäärärahojen lisäämiseen runsaalla 27 miljoonalla markalla. Rahat käytetään ennen kaikkea nuorisotyöttömyyden lievittämiseen ja opiskelijoiden tukemiseen.

Suurin lisäys käytetään sosiaalisen elämän elämiseen, johon kuluu 30 miljoonaa mark-

kaa. Muun muassa matkakulujen omavastuunouse 15 markasta vain kahdella markalla hallituksen esittämän viiden markan sijasta. Valtionrautatiet saa lisää rahaa 17 miljoonaa ja kehitysyhteistyö 12 miljoonaa markkaa.

Ryhmät sopivat myös velkavastuunvähennyksen käyttämisestä oopperatalon rakentamiseen. Tarkoitukseen varataan kahden vuoden aikana 250 miljoonaa markkaa.

Hallitusryhmien sopimus käynnistää budjettineuvottelut valtiovarainministeri Ahti Pekkanen (kesk.) ja kokoomuksen eduskuntaryhmän välillä. Sopimus on edelleen mahdollinen myös SKDL:n kanssa. Virallista neuvontaa kummankaan ryhmän kanssa ei eilen ollut.

U.S.P.S. 454580

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVA AJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on Thursday, then on Wednesday.
117 Elm St., P. O. Box 600
Fitchburg, Ma. 01420
Phone (617) 343-3822

Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT
Marita Cauthen J. N. Rotilo

Tilauksien ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00 - Kolme kk. \$9.00
Suomeen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

Tasavallan juhlapäivä

Joulukuun 6. päivänä vietetään jälleen Suomen itsenäisyyspäivää. Kuusikymmentäseitsemän vuotta sitten Suomi itsenäistyi. Jotkut kansalaiset olivat kuitenkin vuosikausia tietoisesti ponnistelleet suomalaisuuden ja itsenäisyyden puolesta. Vasta vuoden 1917 kuohuva maailmantilanne mahdollisti näiden kansalaisten haaveet omasta itsenäisestä kotimaasta.

Itsenäisyyspäivä on kansakunnan juhlaa. Silloin pysähdytään kansallisten tunnustusten äärelle, kerrataan historian kulkua ja tarkastellaan, mitkä tapahtumat olivat merkittäviä ja johtivat itsenäiseen olemassaoloon. Puheist ovat lauduttu ja tyyliään yleensä juhlaa ja juhlinnan muoto on hyvin arvokas.

Nykyisin itsenäisyys koetaan yhä enemmän yhteisenä asiana ja isänmaallisuutta pidetään yhteisvastuuna.

Suomi on kasvanut ja kehittynyt. Tuskin sitä, niinkuin ei mitään muutakaan maata, voida pitää valmiina, vaikka se kuulukaan niin saattujen hyvinvointivaltioiden joukkoon. Erimielisyyksiä tuki esiinty, samoin poliittista toraa, mutta kaikki suomalaiset tiedävät, että asiat ja ongelmat voidaan ratkaista omin voimin.

Nykyinen maailmantilanne ei juuri tarjoa ilonaiheita. Suurvaltojen väliset suhteet ovat kireitä. Monista avoimista konflikteista johtuen tulevaisuus näyttää enemmän synkältä kuin rauhiselta. Asien riisuunta ei ole edennyt ollenkaan. Eurooppalaiset ovat huolissaan kasvavasta ydinaseuhasta omalla mantereellaan.

Kaikki tämä tuntuu ja näkyy myös Suomessa, sillä sen roolina on aina ollut koettaa edistää kansojen välistä yhteistyötä. Suomesta on tullut yksi YK:n kunnioitetuimmista jäsenistä. Maan ulkopoliittinen asema on saanut osakseen laajaa tunnustusta. Erityisesti Toisen maailmansodan jälkeisten presidenttien - Juhon Kusti Paasikiven, Urho Kaleva Kekkonen ja Mauno Koiviston - toiminnalla on ollut positiivinen vaikutus ja merkitys.

Kaikki merkit viittaavat siihen, että Suomi haluaa edelleenkin pitää kiinni tästä yhteistyön ja yhteisymmärryksen edistämisen footistaan. Hyvä esimerkinä tästä on Suomen pääministeri Kalevi Sorsan pyrkimys tavata sekä Neuvostoliiton että Yhdysvaltain korkeimmat johtajat ensi kevään aikana painostakseen näitä aloittamaan uudelleen neuvottelut ydinaseiden vähentämiseksi.

Suomea muistella

Vielä muistuu mieleen kotikummun ja vielä kotikosken laulut soi—
Vielä muistan tuomen valkohunnun, ja kuinka Suomen kesä riemut toi—

Muistan, kuinka sunnuntaita Suomen ne kotikunnan kirkonkellot soi.
Silloin olin lapsi, kun huumen, ja sielu riemut rikkaat, puhtaat joi.

Lasna multa kotikummun jäivät.
Nyt meret kotimaasta erottaa.
Mutta muistoja ei peitä häivät—
On kallis mulle Tuhatjärven maa.

Sinne ajatuksin täältä lennän
kuin muuttolintu kaukonailta vain.
Kuljen leikkikentät, metsät ennän—
ja lapsuuteni riemut tänne hain.

Hugo M. Hillilä

Hugo M. Hillilä oli Quincyn entisen Trinity Lutheran kirkon pastori. Hänen toimestaan perustettiin myös Fair Haven Hoitokoti, Middleborough, Ma. Vielä tänäkin päivänä tämä hoitokoti huolehtii suomalaisista vanhuksista.

Jutustelua

JOULUN TUNTU

SEURAKUNNASSAMME on tapana pitää jouluaattona koko perheen tilaisuus. Viime jouluna olin siellä ensimmäistä kertaa yksin, sillä mieheni oli kuollut huhtikuussa.

Istuin penkissä yksinän. Alkurukouksen aikana huomasin arviolta kymmeniä tyttöjä seisovan käytävällä ja yrittävän löytää vapaata paikkaa. Vinkkasin häntä tulemaan viereeni - sinähän on tyhjä paikka, mieheni paikka. Tyttö pujahti viereeni istumaan.

Ohjelman jatkuessa lapset esittivät joulukuvaelman, kuoro ja seurakunnan musiikkiyhtye esiintyivät. Viimein lapsikuoro kipsasi korokkeelle ja alkoi laulaa joululauluja. Sikermä päättyi tuttuun "Jouluyö, juhlayö", hymniin, kauneimpaan tunteeseen jouluhymniin. Menneiden joulujen muistot tulvahtivat mieleeni ja minua alkoi itketä. Joulun tuntu oli niin vailinaiselta ilman rakasta puolisointa. Painoin nenäni suuni eteen ja yritin hillitä itkua. Silloin tunsin tytön hirtuttavan kätensä sylini ja puristavan kättäni lohduttavasti. Akkii joulun ilo ja rauha täyttyivät mieleni.

Kukaan ei olisi voinut antaa parempaa joululahjaa kuin tämä pieni tyttö antoi: ymmärtävän ja lohduttavan kosketuksen.

JOTAIN UUTTA, JOTAIN VANHAA

KAIKKI tunsivat siirtyneensä toiseen aikaan. Näissä häissä olivat perinteet kunnassa eikä mitään puuttanut: taivas hoidettiin, morsian oli pukeutunut valkoiseen, sulhaspuolijat harmassaan sakkettiin ja morsian siunsiin tyylillä ja leivävieriänsä, liehuva nautti seuran olkahatuun. Viikisremoonia suljui takalemmalla. Kautis morsian asteli ylväänä kirkonkäytävää komman isänsä käsipuolella. Tunnelma oli arvokas ja juhlaallinen kuin ennen vanhaan.

Sitten siirryttiin morsiamen vanhempien kotiin. Vihreävalkoinen kangastelut näytti vastatarkkyltä ja silteilyä. Orkesteri soitti vanhoja suosikkisävelmiä ja parit pyörähtivät pyhäälle pystyrelylää lavalle. Muu väki seurustellessa pampun ja maistellen. Valokuvaukset ja häikäukku leikkailtiin.

Kun kaikki asiaankuuluva oli käyty lävitse, tuli tuoreen parin aika lähteä. Yksi sedistä haki riisiä ja sulhaspuolika kinnitti autoon pelitölkki ja "Vas-tanaleet" -tarran. Morsiuspari siirtyi pienelle takakulmille.

Morsian valmistautui heittä-mään häkimppunsa ystävä-tärilleen, jotka asettuivat riviin muutaman metrin päähän kuisista. Morsian asti joukosta parhaan ystävänsä ja täh-täisi kukat huolellisesti tämän suuntaan. Kimpun lentäessä ilman halki nuoret naiset astuivat kuin yhteisestä sopimuksesta taaksepäin ja päästivät kimp-pun mätäkättämään maahan.

Pettynyt morsian asteli alas kuistin kolme porrasaskelmaa ja polmi kimpunsa maasta. Palattuun takaisin hän katsoi ystävänsä, osoitti tätä sormellaan ja viskasi kimpun u-delleen. Ystävä antoi kukkien taas pudota ja kääntyi sitten katsomaan morsianta. "Mutta minä en halua näimislin", hän valitti. "Haluan mennä opiske-lemaan taloustiedettä".

Oimme palanneet 20. vuosi-sadalle.

TOTUUDEN SIEMENIÄ

PYSTYME parhaiten miet-tämään ongelmiamme yksinäisyydessä. Eller löydä yksinäis-tä paikkaa, ala selostaa ongel-miasi ystäväillesi. Pian saat olla yksin.

VOIMAMME muodostuu u-sein heikkoudesta, jota emme mistään hinnasta halua näyt-tää.

TOTUUS voittaa aina omin neuvoin. Valhe tarvitsee rikos-kumppanin.

VAITIOLO erottaa pahem-min kuin välimatka.

Hyvää itsenäisyyspäivää

Nykyiset joulutavat juurtuivat Suomeen 1800-luvulla

Joulunvietolla on ikää noin 1600 vuotta, jos sen katsotaan alkaneen vuonna 354, jolloin joulun sijotettiin ilmeisesti käy-tännön syistä vanhojen pakanajuhlien perinteisiin päiviin. -- Näin joulunviettoon jo alusta lähtien sekoitui näiden juhlien vaikutteita, kertoo tohtori Kai-su Vuolli.

Joulu oli Ruotsissa vielä 1700 ja 1800-luvulla kyläyhteisön ja työväestön eli talon juhla. Suo-messakin joulu oli muutamia sukupolvia sitten samanlainen ja joulupukin kylän yhteisiä hauskuuttajia. Vuolion mukaan joulun viero muuttui vasta vuosi-sadan vaihteessa perhekes-keiseksi.

Tiernapojat

Radion ja television välityk-sellä joululaisen paikallisper-inteesen kuuluvat tiernapo-jat ovat tulleet muillekin suo-malaisille tutuiksi. Aiemmin tiernapoikia esiintyi monilla paikkakunnilla ja esiintyjä kut-suttiin mm. säännäpojiksi, seernapojiksi, tähtihojiksi ja tapaninpojiksi.

Vaikka tähtihojaperinne syntyi Pohjanmaalla, levisi tapa myös Savoan, Karjalan ja Suomenlahden rannikkokau-punkelhin kuten Helsinkiin ja Haminaan. Tähtihojakuueet olivat suostuvia kaupungissa, kun maalaiskylissä liikkuvat pikkukukueet, nuuttipukit, riu-unvetäjät ja uuninsärkijät.

Oulun tiernapojien tiede-tään aikoinaan vierailleen myös maalaistaloissa ja vaeltaneen jopa Kemlin asti, kirjoittaa Vuolli vältökirjassaan suo-malaisista joulutavoista.

Joulukuusi ja kynttilät

Kansan parin talonpoikaistu-piin joulukuusi levisi yleisem-min vasta 1870- ja 1880-luvuil-la, mutta muutama tieto Poh-jois-Suomesta on jo pariakym-mmentä vuotta aiemmin. Mer-kittävimminä tavon levittäjinä ja vakinnuttajana pidetään "Lu-therin joulukuusta". Saksan luterilaisten keskuudessa levisi jälleinnös taulusta, jossa Martti Luther viettiä joului-ltaa Wittenbergissä 1536.

Taulussa tohtorilla on kitara, jolla hän säestää jouluvirttään Perhe oli pöydän ympärillä ja pöydällä joulukuusi ja siinä loittavat kynttilät enkelin kuva latvassa.

Edesmenneen akateemikko Kustaa Viikunan mukaan jou-lukuusen levittäjä edisti myös kansanomainen tapa pystyttää kuusia, vaikka puuta ei nykyisen tavon mukaan tuotakaan sisäl-le. Saksasta, joulukuusen ko-timaasta, on mm. Zittau seua-dulta tietoja pienen joulukuu-sen koristamisesta ja lahjojen varaamisesta jokaiselle per-heenjäsenelle vuodelta 1737.

Kynttilöitä ryhdyttiin sytyt-tämään myös omaisten haudoil-

Nykyisin vain Oulussa seikkailevat tiernapojat olivat aiemmin tuttuja muillakin paikkakunnilla.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO NYT: \$8,960.45

HUGO RAPHAEL ESKELISEN MUISTOLLE

s. syysk. 1, 1911, Quincy, Ma.
k. marrask. 9, 1984, Sandwich, Ma.

Siiri Eskelinen ja lapset \$50.00

Ystävät:

Lydia Ruoppo
May Ollila
Victoria Sharp
Eero Koski
Yhteensä 55.00

Irma ja Moses Tokee 10.00
Selma ja Eino Tyback-Jokinen 10.00

EMMI LAMMISEN MUISTOLLE

s. marrask. 20, 1886 Siiskaisissa Suomessa
k. marrask. 20, 1984 Fitchburgissa, MA

Elsie ja Felix Lamminen, Shreveport LA . . 50.00
Gertrude ja Allan Lepp ja perhe
Fitchburg, MA 50.00

Helvi Fiskaali, Ashburnham, ja Elna
Fiskaali, Fitchburg 10.00
Eine ja Uno Lampe, Cocoa, FL 10.00
Arvo A Juntunen, Skandia, MI 5.00
Angeline Bicolis, Fitchburg 10.00
Aune Lakso, Fitchburg 5.00
Sirkka ja Olavi Tasula, Fitchburg 3.00
Ina ja Unto Savolainen, Attleboro, MA 10.00

EINO ALITALON MUISTOLLE

k. marrask. 20, 1984
Fitchburgissa, MA

Esta ja Arvo Arjanen, Fitchburg 5.00
Irma ja Pentti Laine, Lunenburg 5.00

Sally Palomäki, Lantana, FL 10.00
Jennie ja Fred Koski, Chester, VT 10.00
Liisa Kallion muistolle (kuollut
marrask. 19, 1984) lahjoittaa,
Jack Saarimäki, Wareham, MA 5.00
Mr. ja Mrs. John Emil Saveniuksen
muistolle, lahjoittaa Rauha Toini Savenius,
Charleroi, PA 25.00
Lyyli Rantala, Worcester, MA 5.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

Vilho Siivola kuollut

Teatterineuvos Vilho Siivola 1910-1984.

Näyttelijä Vilho Siivolan e-lämä päättyi keskiviikkona 28. marraskuuta Helsingissä. Hän oli syntynyt Valkeakoskella hevosmiehen poikana 10. huhtikuuta 1910.

Vilho Siivola osallistui jo varhaisessa lapsuudessaan ja nuoruudessaan toimintaan, joka virisi työväenliikkeen eri harrastusaloilla.

Siivola oli suomalaisen teat-terin suurin vaikuttajajahomoja, joka muistetaan paitsi voimak-kaiden luonnonvoimien tulkitsejana myös lukuisista ohjauk-sistaan ja pitkäaikaisesta ope-tustyöstään.

Luonnonvoimat olivat ominta Siivolaa nuoruudesta lähtien. Nummisuutarin Esko kulki hä-nen mukanaan vuosikymmenet, kuten koko Aleksis Kiven tuo-tanto, jonka syvälinnen tuntija

ja tulkitseja hän oli.

Vilho Siivola ei pitänyt it-seään ohjaajana, mutta hän jou-tui vuosien varrella myös nä-hin tehtäviin. Rakkain ja ra-sittavin ohjaustyö oli elämänt-yön mittaiseksi muodostunut Nurmijärven Taaborinvuoren Kivijuhlat, jonka ohjaustyö oli Siivolan käsissä neljännevuosi-sadan juhlien alusta vuodesta

Vilho Siivola oli myös jär-jestömiehen kireästä kanta-pään. Puoluepolitiikkaan Vil-ho Siivola osallistui vähemmän vaikka politiikan tekijät lai-dasta laitaan olivatkin hänen tuttaviana ja vaikka hän muu-toin olikin kiinnostunut yhteis-kunnan ilmiöistä. Vilho Siivola oli niitä, jotka toteuttivat työväenliikkeen kassa toiminnassaan, osana perheosallisuuttaan.

SENAATTI CENTER

Helsingin vanhan keskustan elävöittäminen on aloitettu a-vaamalla Senaattorin kulma-la sijaitseva Senaatti Center. Kyseessä on vanha Kiseleffin talo, joka sijaitsee Aleksan-terinkadun ja Unioninkadun kul-massa. Senaatti Center käsit-tää kaikkiaan 43 myymälää, joista pääosa myy kotimaisia käsityötä sekä taideteollisuut-ta.

Tämä Helsingin uusin kaup-pamallio on kunnostettu vuosi-sadan alun henkeen. Etse Ki-seleffin talo rakennettiin 1800-luvun alussa ja tältä a-jalta on myös talon empire-tyylinen julkisivu. Heti alusta alkaen taloon oli tulossa enem-män yrittäjiä kuin siihen sopi, sillä halukkaita oli lähes 200. Synny tähän lienee hyvä sijain-ti kesän turistivierailua ajatel-len ja osa myymäläistä odot-tikin, että ulkomaiset turistit ostavat tavaroista puolet.

Heti avajaispäivänään uusi Senaatti Center veti talon vä-keä täyteen ja tärkeimmäksi pu-

Kiseleffin talon vanhoja yksi-tyiskohtia pyritään säilyt-tämään saneerausessa. Niitä on kuitenkin vähän, sillä aikai-semmat remontit on tehty ko-valla kädellä.

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivotamme lehtemme lukijoille, asiamiehille, kirjeenvaihtajille ja kaikille niille liikemiehille,
jotka käyttävät lehteämme ilmoitusvälineenään!

As a symbol of our appreciation to those businessmen from WORCESTER, GARDNER, MAYNARD, QUINCY, PEABODY, NORWOOD and MASS., who are advertising in this special issue of our paper, we urge our readers to read all ads and patronize their place of business.

Warmest best wishes to all our readers and advertisers for a

**MERRY CHRISTMAS AND
A HAPPY NEW YEAR!**

RAIVAAGA PUBLISHING COMPANY

Gardner, Mass.

HAUSKAA JOULUA
ja
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

THOMAS J. KYMÄLÄINEN

Kiinteistötoimisto

Asunto - Fami - Vuokralojo

29 Union Square
Gardner, Mass.
Tel. 632-3106

Kun joulu on

Kun maas' on hanki ja järvet jäässä
ja silmät sammunut auringon,
kun pääsky pitkän on markan päässä
ja metsä aulio, laulun,
käy lämmän henkäys talvisäässä,
kun joulu on--., kun joulu on--.

Ei huolta, murhetta kenkään muista,
ei tunnu pakkaset tulkeat,
vain laulu kaikui laulun sulista,
ja silmät riemusta hehkuvat,
ja liekit loistavat joulupulista,
kun joulu on--., kun joulu on--.

On äiti laittanut kystä kyllä,
hän lahjat antaa ja lahjat saa.
Vaun seimi, pahnat ja tähti yllä
ne silmiin kalleina kangastaa.
Siks mieli hellä on kristityllä,
kun joulu on--., kun joulu on--.

-Otto Kotilainen

HAUSKAA JOULUA
ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

Asiakkailemme

Meiltä saatte kukkalaitteita kaikkiin tilaisuksiin
VALLEY FLORISTS & GREENHOUSES

Lower Parker Street
Gardner, Mass., 01440

Tel. 632-2950 Mr. ja Mrs. Robert O. Olsen, omistajat.

**COLONIAL
CO-OPERATIVE BANK**

The most cooperative bankers in town.
6 City Hall Ave., Gardner, Mass. 01440 632-0171
117 Central St., Winchendon, Mass. 01475 297-2447

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille

Dial 632-9005

Sav-on Heat Co. Inc.

99 Barthel Ave. Gardner Mass.

William Saulnier Jr.
Manager.

Tel. 632-0452

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

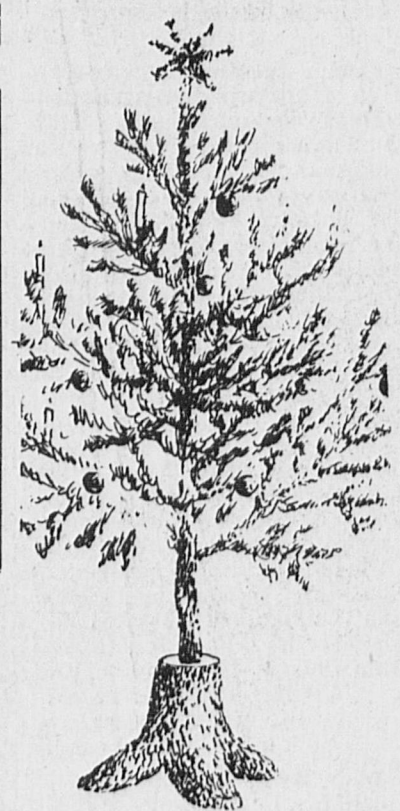
GARDNER

TRAVEL

AGENCY

Tel. 632-3190

Al Richard, Pres. 287 Central St. Gardner, Ma.

**Luonnosta saa
kauniin jalan
kynttilälle ja
kuuselle**

Metsästä voi löytää erinomaisen jalan kynttilälle tai pienelle kuuselle.
Jalaksi sopii oksanhaarukka tai latvuksenpätkä, jossa kolme tai useampia oksia on sopivassa kulmassa, jotta niistä saa tanakan jalan.

Kynttilän jalaksi sopii pienempi tuki, mutta kuusen jalaksi tarvitaan pitemmät oksat, jotta kuusi seisoo tukevasti.

Jalanteossa on oksien sahaamiseen sytyä kiinnittävää erikoista huomiota, jotta jalka seisoi tukevasti kaikkien oksanhaarojen varassa.
Lopuksi jalkaan tehdään sopivan kokoinen reikä, johon kynttilä tai kuusi sitten istutetaan.

MERRY CHRISTMAS!

ROBILLARD'S PHARMACY

104 PARKER ST. GARDNER, MASS.

Gardnerin johtava apteekki!

Tel. 632-5700

Lääkemääräyksiä täytetään - Russell Stover

Sairaan hoitotarpeita ja valineita Candies

JOSEPH G. GODEK, pharmacist - uusi omistaja

Joulu Iloa ja Onnea Uudelle Vuodelle 1984

Laloie's Used Auto Parts

Ray and John Laloie

Rear 27 HILL STREET

GARDNER, MASSACHUSETTS

Saatte meiltä käytettyjen autojen osia.
Puh. 632-3431

JOULUTERVEHDYS!

**SMITH
FUNERAL HOME, INC.**

69 Vernon St.
GARDNER, MASS.

Tel. 632-0377

Elden Bjurling and Steven Palmer

PARHAINTA JOULUA JA ONNEA ALKAVALLE
UUELLE VUODELLE!

Lakiasianajotoimisto

PENSKI & ST. HILAIRE

309 Elm Street Gardner, Ma. Puh. 632-6610

HAUSKAA JOULUA

ja

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

WIRONEN STUDIO

Inc.

249 TIMPANY BLVD., GARDNER, MASS. 01440

Telephone 632-1714

MAINOSKUVIA

VALOKUVIA

HÄÄKUVIA

Joulu ja Uuden Vuoden

Onnittelumme!

Edward's Pharmacy Inc.

DAVID DERZIUS, Reg. PH.

Tel. 632-5558

Pleasant St.

Gardner, Mass.

ILOISTA JOULUA JA
TOIVORIKASTA UUTTA VUOTTA!

**LaCHANCE FURNITURE &
APPLIANCE CO., INC.**

Complete line of Furnishings

35 PARKER STREET GARDNER, MASS.

Phone 632-1930

249-3276

MYynti ja HUOLTO

RCA
ZENITH

WHIRLPOOL
FRIGIDAIRE

JOULU- JA UUDENVUODEN-
TERVEHDYS

kaikille Raiuaajan lukijoille

GARDNER NEWS

GARDNER, MASS.

Gardner, Mass.

MERRY CHRISTMAS
from the folks at

ATTER'S MARKET

Gardner, Mass.

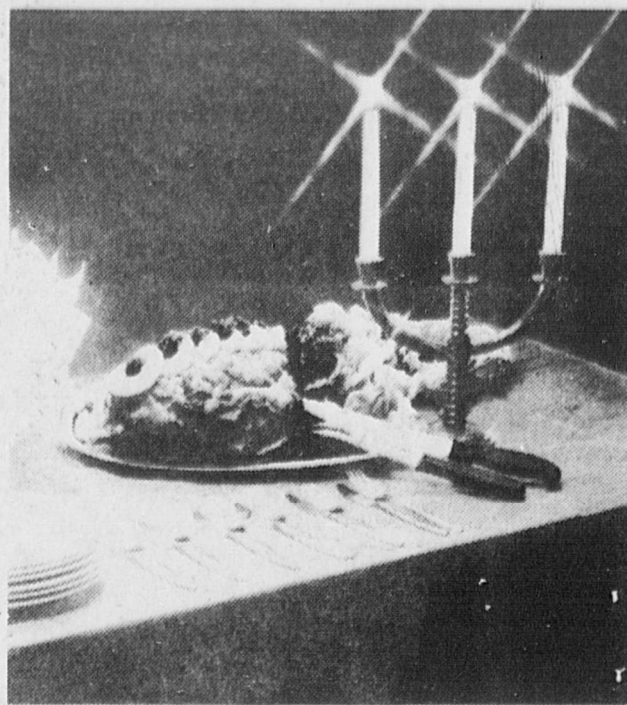
ATTER'S SUPER MARKET, INC.

212 West St.

632-0887

Toivotamme kaikille asiakkaillemme Hyvää ja Rauhallista Joulua!

Suomen uutisia

Kalevalan juhluvuosi

Kalevalan juhluvuoden 1985 aikana tullaan Suomessa viettämään ennätysmäärä tilaisuuksia ympäri maata. Juhlavuoden tapahtumakalenteri julkistettiin Helsingissä ja kans-

liapäällikkö Jaakko Numminen opetusministeriöstä ennusti, että tapahtumista koostuu tämän vuosikymmenen ja kenties koko vuosisadan lopun huomattavin suomalaisen kulttuurin katselmus.

Juhlavuoden tapahtumista voi helposti poimia tiettyjä määrittäviä tapahtumia, kuten Kaus-tisen kansanmusiikkijuhlat, joi-loin Kalevala lauletaan kanteen-ta kanteen ja esitys kestää u-setta päiviä. Joensuun laulu-juhlat taas jatkavat Sortavalan suurten laulujuhlien perinnettä vuodelta 1935. Virallinen Kale-vala-juhla vietetään kalevalan päivänä 28. helmikuuta Finlan-dia-talossa.

Hubbardston, Mass.

MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR
to all our customers!

LIQUORS - WINE - BEER

WE DELIVER

HUB PACKAGE STORE

Main Street

Hubbardston, Mass.

HUBB EQUIP. MAINT. CO.

WELDING - FABRICATION

HYDRAULIC SYSTEM REPAIRS

Princeton Road

Hubbardston, Mass.

Roy Handy, Jr.

928-4258

Maynard, Mass.

HAUSKAA JOULUA!

FOWLER-KENNEDY

FUNERAL SERVICE INC.

42 Concord St.

Maynard, Ma. 01754

P. O. Box 297

Tel. (617) 897-7343

John A. Kennedy

John E. Erb

HAUSKAA JOULUA
JA

ILOISTA UUTTA VUOTTA

ERKKINEN BROS.

SAHKOURAKOITSIJAT

PUHELIN 897-2088 - 897-8522

MAYNARD, MASS.

Ystävän Joulutervehdys!

DR. DONALD O. FELTUS
Optometrist

9 Nason St.

Maynard, Mass.

JUHLA-AJAN TERVEHDYS!

Kaikkille suomalaisille asiakkailleen toivottaa

Dr. Reno J. Orsi

Dr. Robert M. Tiert

Optometrists

SPECIALIZING IN
EXAMINATIONS
GLAUCOMA TESTS
PREVENTIVE TESTS
PRESCRIPTIONS FILLED
CONTACT LENSES
(HARD & SOFT)

ASSABET

EYE GROUP

131A Main Street

Maynard, Massachusetts 01754

(617) 897-8611

SEASON'S GREETINGS

VOLUNTEER

INSURANCE AGENCY, INC.

81 Main Street

Concord and Maynard

Tel. 897-4521

LÄMMIN JOULUTERVEHDYKSEMME

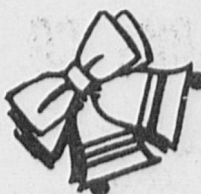
CURTIS LUMBER COMPANY

PALLETS AND SKIDS - NATIVE LUMBER
CRATING MATERIAL - INDUSTRIAL TIMBERS
BARK MULCH - WOOD CHIPS

Specializing in wood lot management

Old Princeton Road Hubbardston, Ma. 01452
Tel. (617) 928-4288

SEASON'S GREETINGS

Wachusett Lumber & Building Supply Inc.

Full line of
LUMBER
BUILDING SUPPLIES

FOR ALL YOUR BUILDING NEEDS

Tel. 886-6646 - 928-4770

Depot Road

HUBBARDSTON, MASS. 01452

Quincy, Mass.

RAITISTA JOULUA
ja
ILOISTA UUTTA VUOTTA
**ULIAS KOITTO
TEMPERANCE SOCIETY**
1890 - 1984
Quincy and Pembroke, Mass.
HAPPY HOLIDAY SEASON
Avoid drugs and alcohol

HYVÄÄ JOULUA ja
ONNEKASTA UUTTA VUOTTA
toivottaa
KING OPTICAL CO.
20 School St. W Braintree, Mass. 02184
Puh. 843-2133

SETTLES GLASS

LASIA KAIKKIIN TARKOITUKSIIN

14 CONVENIENT SERVICE CENTERS	MOBILE SERVICE
ANDOVER 14 No. Main St.	01810 Tel. 470-1890
HOLBROOK 845 So. Franklin St.	02343 Tel. 767-2100
HYDE PARK 1183 Hyde Park Ave.	02136 Tel. 361-1700
MARSHFIELD 820 Plain St. (Rt. 139)	02050 Tel. 834-6583
NORWOOD 181 Everett St. (Rt. 1)	02062 Tel. 769-5540
QUINCY 196 Washington St.	02169 Tel. 479-4400
QUINCY 114 Parkway	02169 Tel. 773-1700
WATERTOWN 347 Main St.	02172 Tel. 926-3377
WEYMOUTH (South) 21 Union St.	02190 Tel. 337-8450
WEYMOUTH (North) 547 Bridge St.	02191 Tel. 337-6565
RANDOLPH 1112 No. Main St.	02368 Tel. 961-3020
EVERETT Cor. Revere Beach Pkwy. and Second St.	Tel. 387-1777

MID CAPE GLASS DIVISION

FALMOUTH 229 Main St.	02536 Tel. 548-0601
HYANNIS 223 Lymanough Rd.	02601 Tel. 775-0526

Seasons Greetings

**Quincy
Savings
Bank**

Member FDIC/DIFM
Braintree, Hanover, Norwell
and Quincy

JOULUTERVEHDYS!

GEORGE H. PETERSON CO. INC.

PUTKITUSTYÖTÄ ja
LÄMMITYSLAITTEITA
LÄMMITYSÖLJYÄ

Lämmityslaitteiden, -uunien ja
kaminoiden korjausta

65 Gilbert Street
Reg. 9945

QUINCY, MASS.
479-1039

Tarina joulukuusesta

Kiri. Wilhelmina

Mistä on ihmisille tullut tavaksi laittaa joulukuusesta huoneeseensa loistamaan? Jaa, silläkin on oma historiaansa. Oikeastaan sillä on montakin historiaa, niin monta, että niistä ei voi sanoa, mikä se oikea historia on.

Kuitenkin tässä kerrottakoon yksi tarina joulukuusesta, joka huvittaneen pikku lukijoita. Tällainen se on:

Kerran maailmassa - jo aikojen siltä - meni kaksi nuorta heimon päämiehen poikaa ensi kerran metsästämään synkkään metsään. Tämä tapahtui kaukana pohjoisessa. Lähtessään he ottivat mukaansa parin päivän eväät, sillä sellaisilla matkoilla tavallisesti viivytettiin useampia päiviä. Samoin he varustivat itsensä vahvoihin vaatteisiin, sillä oli talvi ja niin ollen kylmä.

Samoin olivat sitten kauvaksi korpeen koirineensa aavistaen joutuvansa tappelemaan susien tai karhujen kanssa. Ensimmäisenä päivänä he eivät kuitenkaan tavanneet kumpikaan, vaan saivat tulla tyhjin.

Vaan illemläällä, kun jo alkoi tulla pimeä, nousi ankara

tuuli ja tuisku, niin että oli alkanut pölyä silmät sokaista. Heidän täytyi etsiä itsellensä jotain suojaa, jos sellaista siellä kaukana synkässä salossa löytyisi. Ja koiratkin juoksivat metsästäjien luo ikäänkuin turvaa etsien. Olikin oikoin sellainen harvinainen pohjanmaan rajuilma.

Vihdoinkin tarkat etsinnät perästä he löysivät sellaisen tiheän kuusen, joka nyt ei ollut suuren suuri, mutta ei pienen pienikään. Sen alla he viipyivät, kunnes rajuilma oli ohi ja he säästivät pahimmalta tuulen ja myrskyn pieksännältä.

Pojat tunsivat jonkunlaista kiitollisuutta kuusta kohtaan rajuilman lakattua ja kun he puuta tarkemmin katsoivat, huomasivat he sen oikein sieväksi ja kauniin muotoiseksi.

Toisen pojan mieleen tuli ajatus, että korvaukseksi kuusen antamista suojasta he voisivat sen kotinsa ja jollakin tavalla sitä kunnioittaisivat. Toinen heti suostui tuumaan ja niin pojat haalasivat puunkotinsa, jossa he selittivät asiain. Koko talon väki ihastui poikien kuusen juhlimis-ajatukseen ja niin he veivät kuusen

huoneeseen ja asettivat kotona valmistamaan talikynttilöitä sen oksille palamaan. Silloin he eivät tiennet mitään sellaista kimaltelevista koristeista, joilla tähän alkaen joulukuuset koristetaan, vaan tyytyivät yksinkertaisesti valaisemaan sen kynttilöillään.

Vuoden kuluessa he jälleen muistivat edellisen vuoden metsästäjäkokemuksiaan ja taas nousivat metsästä pikkuisen kuusen, kiinnittivät siihen kynttilöitä ja juhlivat. Tästä se sitten levisi ympäri laajempiin piireihin juurtuen kansalliseksi tavaksi.

Tämä kaikki tapahtui siihen kun kutsuttuun pakanauden aikaan. Kun sitten kristinuskoa levitettiin kansojen keskuuteen, jäi tämä kuusen juhlimistapa muistona pakanauden ajoilta kristityille, jotka joulunsa, talven juhlaa, juhlivat laimalla raittoisan kuusen huoneisiinsa. Ja kuusihan onkin selkeäsi talven juhla- ja koristeeksi juuri sopiva, se kun on aina vihreä, silloinkin kun muut kasvit lakastuvat ja kuolevat.

Sellainen on yksi tarina joulukuusesta.

Huhtamäen Lief hyvin alkuun USA:ssa

Huhtamäen yritysostot Yhdysvalloista, Kanadasta ja Irlannista ovat kymmenen kuukauden toteutuneen tulokehityksen valossa osoittautuneet onnistuneiksi, arvioi yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Asko Tarkka. Lukujen perusteella voidaan jo nyt varmasti sanoa, että yrityksen toiminta on ollut kannattavaa, hän totei perjantaina.

-Leaf Inc:n liikevaihto nousi tammi-lokakuussa 265 miljoonan dollariin, mikä merkitsee 15 prosentin nousua edellisvuoteen verrattuna. Kasvuvauhti on runsaasti kaksinkertainen alan teollisuuden yleiseen kehitykseen verrattuna, kertoi Tarkka.

Leafin kolmetoista tehdasta on Tarkan mukaan tämän vuoden aikana ryhmitetty viideksi operatiiviseksi yksiköksi. Tarpeelliset investoinnit on hoidettu kokonaan omavaraisuudella, ja Leafin tulos on täysien poistojen jälkeen voittollinen.

Suurten yrityshankintojen luonnollisesti aiheuttamasta pääomakustannuksien noususta huolimatta tulee Huhtamäen tulos olemaan markkamääräisesti edellisen vuoden tasolla.

Pohjoismaat puolsivat lapsia YK:ssa

NEW YORK N.Y. - Lapset ovat erityisen turvaton väestöryhmä, jota tulee suojella pahoinpitelyiltä ja muilta väärinkäytöksiltä. Näin todettiin YK:n yleiskokouksessa Pohjoismaiden puheenvuorossa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää lapsen aseman kriisi- ja sotatilanteissa, Norja korosti yhteispohjoismaisessa puheenvuorossaan. Puheenvuorossa edellytettiin, että tekeillä oleva sopimus kattaa lapsen oikeudet myös poikkeustilanteissa.

Pohjoismaiden mukaan sopimuksen laadintaan on saatava mukaan mahdollisimman edustava joukko valtiota eri maantieteellisistä ryhmityksistä.

HAUSKAA JOULUA asiakkailleen toivottaa

**BayBank
Middlesex**

25 Nason St.
Maynard, Mass.

Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys asiakkaillemme

Carl O. Widman & SONS CO.

Auto Body & Fender Repairs
140 Brook Road, Quincy, Ma. 02169
Tel. 773-0020

Joulu ja Uuden Vuoden Tervehdys asiakkaillemme SCOTT-WILLIAMS Inc.

92 Copeland Street - Quincy, Mass. 02169
Tel. 773-2870

RENT: WATER HEATERS - OIL BURNERS

FURNACES
OIL BURNERS
WATER
HEATERS
BOILERS

HYVÄÄ JOULUA ja
ONNEA ALKAVALLE UUDELLE VUODELLE 1985

Toivotamme kaikille asiakkaillemme ja
KIITAMME antamastanne hyvästä kannatuksesta!
Edelleen tarjoamme parhaan palvelun autoillenne
kohtuullisella hinnalla.

AUTO - MACHINE SERVICE
Veljekset HERBERT & HAROLD TORPPA
om. is. taiot

233 Main St. Maynard, Mass.

TUOKOON JOULU ILOA JA
UUSI VUOSI ONNEA

kaikille tämän lehden lukijoille!

W. A. TWOMBLY-LOIKA

FUNERAL SERVICE
DEL CAMPBELL - Director

Puh. 897-8501

42 Summer Street Maynard, Mass.

ILOISTA JOULUA

toivottaa

ANDERSON FORD SALES

Action Rte 62 Powdermill Road
Maynard, Ma. 01754
Tel. 897-7000 897-7171

LERER & FLORIO, ATTORNEYS

31 Main Street Maynard, Mass.

Hauskaa Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!

**Paul's Food Shoppe and
Fay's Feedery**

Family owned since 1926
Frank Mark, Master Baker of Finnish Breads
DEMOCRAT, LIMPPU and NISU

51 Main Street Maynard, Mass. 01754
Tel. 897-2542

HAUSKAA JOULUA ja
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

DUNN OIL CO.

Off Euclid Ave. Maynard, Mass.

Tel. 897-3366

24 tunnin huoltopalvelu. Säännöllinen poltto-
öljyn jakelu. Myymme ja asetamme uusia
öljylämmityslaitteita ja korjaamme vanhoja.

Huomutkaa, että teidän öljylaskunne ilmaisee missä kunnossa on lämmityslaitteenne.

Me omistamme entisen Co-op lämmitys-
öljyn jakelupalveluksen.

Quincy, Mass. HAUSKAA JOULUA!

JOULUN RAUHAA ja SIUNAUSTA UUELLE VUODELLE
toivoa

WEST QUINCY CONG. SEURAKUNTA
47 Buckley Street Quincy, Mass. 02169

SUNNUNTAINA, joulukuun 23, 1984
9:30 - Lasten Kuusijuhla

MAANANTAINA, joulukuun 24
7:30 - Englanninkielinen jouluaaton jumalan palvelus

TIISTAINA, joulukuun 25
7:30 - Suomenkielinen joulukirkko

JOULU- JA UUDENVUODEN
TERVEHDYS!

COPELAND ST. AUTO BODY CO.

GEORGE JANSSON

65 Copeland St. W. Quincy, Ma.
GR-9-6352

JOULU ja UUDEN VUODEN

TERVEHDYKSEMME

BURGIN PLATNER & CO., INC.

INSURANCE

Quincy Square - 472-3000

RAUHAISAA JOULUA

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

A. MONTI GRANITE CO. INC.

Tukku tuottaja ja valmistaja muistokiville.

266 Centre St. Quincy, Ma. 02169
Puh. PR 3-6940

Worcester, Mass.

NORDGREN MEMORIAL CHAPEL

FUNERAL SERVICE

Puhelin PL 852-2161

300 Lincoln Street
Worcester, Mass.

John F. Carrigan Harry R. Mangsen

Winchendon, Mass.

Parhaat juhla-ajan
tervehdyksemme

EASTERN
PROPANE GAS Inc.

Featuring:

Empire Heaters - Hardwick Ranges
& Ruud Water Heaters

Tel. 1-800-922-8309

(617) 297-0529

School St. Winchendon, Ma.

Jouluyö pohjolan salossa

Kirj. pastori William A. Sumner

Eräiden ikävien tapausten jälkeen Oskari päätti lähteä Amerikkaan. Lähtö tapahtui tammi-kuussa 1891. Monivaiheisen laivamatkan jälkeen hän saapui New Yorkin satamaan. Sieltä matkaa jatkettiin junalla Carboon, Wyomingin valtion hiliikaivoksille. Siellä hän työskenteli vuosina 1891-1900. Yhdysvaltain kansalaisoikeudet hän sai v. 1898.

Hilikaivoksille ansaitsemaan tulleet suomalaiset sortuivat usein viinaan. Eräs kotipitäjän mies vei maahan saapuneen nuoren Tokoin heti Longin Villin kapakkaan. Tokoin oman kertomaan mukaan siitä "bräntinluonnista" tuli ensimmäinen ja viimeinen. Paremmat ystävät pyysivät Tokoin mukaan suomalaisten raittiusseuraan ja nuori mies teki valintansa. Minne hän myöhemmin työnhakuretkillään kulkeutui, hän aina liittyi raittiusseuraan. Jos seuraa ei ollut, Tokoi perusti sen. Myöhemmin hän opeteli puhaltamaan torvea, kohosi soittokunnan johtajaksi.

Tokoi oli eteenpäin pyrkivä nuori mies. Vähäinen koulutus ei estänyt häntä opiskelemasta. Hän alkoi lukea englantia ja opiskella. Eräs hänen sen aikainen työtoverinsa kertoi kerän tämän kirjoittajalle, kuinka Tokoi aina vapaa-aikanaan, toisten lähtiessä pysyäkseen arolle jäniksä ajamaan, jatkoi lueskelemaan. "Näin hän teki aina", jatkoi mies, "ja nyt sitten nähdään, mitä siitä oli tuloksena. Me toiset olemme vain tavallisia miehiä, mutta Tokoi on toiminut vastuunalaisissa tehtävissä".

Tokoin ollessa Amerikassa kohtasi maata raskas taloudellinen lamakausi. Työttömät siirtolaislaumatt vaeltelivat epätoivoissaan sinne tänne. Muuttaessaan paikasta toiseen Tokoi joutui näinä levottomina aikoina kosketuksiin Amerikan työväenliikkeen kanssa. Näin

hän maailmankatsomuksensa ohjautui uusille urille. Kieltäytymättömien suomalaisten työttömien kohtalo vieraila maalla näytti vaikuttaneen Tokoiin syvästi. Samalla hän sai uutta kosketusta kristittyihin. Näitä ajolaita hän kirjoittaa: "Elämä Seattlessa olisi tänä työttömyystalvena tullut hyvin vaikeaksi, ellei kaupungissa olisi ollut Pelastusarmeijaa. Armeija oli perustanut kaupunkiin suuren halkotien. Koko toiminta oli järjestetty työttömien avustamiseksi. Sadat työttömät, niiden joukossa minäkin, saimme yhäkin yhdessä kunnollisen aterian päivässä".

Hellittämättömästi Tokoi raivasi tietään työttömyyden ja vastusten aallokossa. Raittius auttoi häntä silloin kun muut sortuivat. Jouluaaton aattona v. 1897 merimiespappi A. Renwall vihkki hänet ja Suomesta tulleen Hanna Työkön avioliittoon.

Tokoi palasi perheineen kotimaahan v. 1900. Hänellä oli pieni pääomakin mukanaan. Sen Hanna Tokoi oli huolellisesti ommellut vyöhön, jota Oskari koko matkan ajan kantoi ympärillään.

Viime vuosien Keski-Pohjanmaan talonpoika kiinnostivat tavallisten elämäntapahtumien lisäksi vain markkinamatkat ja hevoskaupat. Valtioliset kysymykset eivät heitä askarruttaneet. Talvella 1899 alkoi sielläkin levitä outoja huhuja: keisari oli rikkonut valansa. Hän oli antanut julistuksen, jolla muutettiin perustuslaissa säädettyä valtiójärjestystä. Tämä liikutti kannuksellaisia hyvin vähän. Muutamia vuosia myöhemmin puhjennut suurilakko vaikutti jo paljon enemmän hiljaisen seudun elämään.

Tokoi toimi kotiseudullaan ensin erään kauppiaan yhtötoverina, mutta tällainen työ

ei antanut hänelle tyydytystä. Hänen mielensä kiintyi yhä enemmän ajan kysymyksiin. Ensimmäisen puheensa suurelle yleisölle hän piti Helsingin järjestyneen, mutta esivallan toimesta hajoitetun laitonta asevoimallisuuskutsun vastustavan kokouksen jatkotilaisuudessa Helsingin Seurahuoneella. Ajan kuohut tempasivat Tokoin kokonaan. Kotiseudullaan hän kunnioitettiin Amerikat kulkeutuneena, älykkäänä ja raittina miehenä. Hän oli etevä puhuja ja kirjoittaja ja seura- si kuohuvan ajan tapahtumia. Ei ihme, että hänet valittiin edustajaksi valtiopäiville. Tässä tehtävässä hän pysyi vuodesta 1907 vuoteen 1917 saakka, jolloin hänet valittiin maan pääministeriksi. Uusi hallitus joutui heti monien laisten hyvin vaikeiden ja suurten kysymysten eteen: taistelun aallot kävivät korkeina ja kuten hyvin tunnetaan, eri kansaryhmillä oli maan itsenäisyyden toteuttamisesta sängen erilaisia käsityksiä. Itsenäisyys, Tokoin suuri päämäärä, saavutettiin, mutta sitten puhkesi myrsky. Sisällissodan aikana Tokoin tehtiin elintarvikeministeri. Aika oli äärimmäisen vaikea, sota riehui Euroopassa ja oman maan asiat olivat täysin sekaisin. Muistelmissaan on Tokoi kertonut niistä epätoivoisista kenoista, joilla viljaa yritettiin saada Suomeen, jota näikään ankarasti uhkasi.

Sodan päätyttyä alkoivat Tokoin rauhattomat 'maankokolaivuudet'. Hän, kuten muutkin kansanvaltuuskunnan jäsenet joutuivat omien ja vieraiden vihoihin, ja kiertelemään siirtolaisina suurta Venäjänmaata. Hän oli mukana Suomalaisessa legioonassa ja koki monenlaisia vaihteita ja syviä petty- myksiä.

Näyttää siltä, että Tokoin sielussa niinäkin vuosina, joi- kä kotoisten iltasitunauksien kylvönä kaipaus Jumalan puoleen. Itse hän kirjoittaa noilta rauhattomilta ajoiltaan Arkangelista: "Arkangelin luostarin kelloja soitettiin joka tunti, alkaen kello viideltä aamulla. Siinä soitossa oli jotakin ihmeellistä. - - - Sellaiseen soittoon saivat siinä 'petrograd' hotellissa majoilevat herätä joku aamu. Ja tulokoon he ti sanotuksi, että ei ole ollenkaan epämieluisia heitä luostarin kellojen soittoon, vaan sitä saattaa kuunnella pitkät ajat ja on se omansa johtamaan ihmisen ajatuksia kauas korkeuksiin ja matalien asioiden yläpuolelle."

Tokoin vaellukset ja tehtävät tuona sekasortoisena aikana eivät kuulu tämän esityksen piiriin. Hänen mielenlaadustaan puhuu selvästi seuraava muistelmia Muurmannista:

"Pakkanen kihtyi ja sieltä täältä kuului sen puristuksen halkilevien kelohekien kumoa jymäys. Tähdet tulivat teräviä ja kuun kelmeä sirppi kohosi taivaanrannalle. Revontulet syttyivät. Niiden loimu näytti lähenevän ja alenevan. Pian katosivat tähdet ja kuu revontulien kelmeän loimun taa. Revontulen liekit laskeutuivat niin lähelle, että naavakuusten latvat näyttivät syttyvän tuleen. Selvistä kuult revontulien säihkinä ja sterainnissa oli tunteinaan fosforin käryä.

Valvoin kauan katsellen pohjolan talviyön ilotulitusta, jollaista ei näe missään muualla. Hiljaisena lepäsi luminen tanner, jolla vastasatanut puhdas lumi valkoisen hohtavana kimalteli, ja sen yllä revontulet leikkien räiskyivät.

Talvisen luonnon rauha oli suurenmoinen. Rauhallisena vaelteli ihmismielikin aatosten avarassa meressä. Poissa oli sota, riita ja kateus. Vastatällä löysi ihminen todellisen joulutunnelman. Ja se jätti mieleen syvän kaipauksen siitä ikuisesta rauhasta, jota ihmiskunta vielä turhaan odottaa. Sen rauhan tunsin ensi kerran jouluyönä jätisen pohjolan hiljaisessa salossa vuonna 1931".

Norwood, Mass.

Iloista ja hauskaa Joulua!

LYDON & HAASE CO.

PUTKITYÖTÄ JA LÄMMITYSLAITTEITA

Tel. 769-0719

209 Fulton St.

NORWOOD, MASS.

668-0352

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

FRANK A. MORRILL, Inc.

VAKUUTUSTOIMISTO

-- Takausbondeja järjestetään --

RICHARD G. NEAD, CPCU - Pres. & Treas.

19 Central St.

Norwood, Mass.

HAUSKAA JOULUA!

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO

Palvelemme Norwoodissa ja ympäristössä!

85 NICHOLS STREET NORWOOD, MASS.

Puh. 762-1509

Gloucester, Mass.

MERRY CHRISTMAS

from

CAPE ANN
SAVINGS BANK

109 MAIN ST & 38 ROGERS ST • Tel. 283-0246
BEACH ST MANCHESTER • Tel. 526-7122

Peabody, Mass.

P. J. WOODS & CO.

REAL ESTATE and INSURANCE

Tel. 531-2777

40 Main Street

Peabody, Mass.

Sarajevon mitaliuhdot toivat Aki Karvoselle Suomen parhaan sotilasurheilijan tittelin.

Karvonon paras sotilasurheilija

Rajajätkä Aki Karvonen on palkittu tittellin, jolla on ollut 28 p:nä Lahdessa vuoden parhaana sotilasurheilijana. Ensi viikonloppuna hän aikoo antaa MM-valitsijoille ensimmäiset näytöt Kuusamon kisissa.

-Viime talven menestys ei tuonut mitään erityisiä paineita, arvioi palkittu Karvonen.

Aki Karvonen yhtyy ajatuksiin, että Suomen hiihtäjien on joukkueena vaikea ylittää Seefeldissä samaan kuin Sarajevossa.

-Kukaan huippuhiihtäjä ei ole lopettanut uraansa. Toisaalta Karvonen epäonnistuneet ovat entistä innokkaammin mukana. Etulyöntiasema on esimerkiksi norjalaisilla ja venäläisillä, jotka vielä ovat saaneet uuden päävalmentajan.

Karvonen kertoo valmentautu-neensa vanhaan tyyliin, koska se on tuonut hyviä tuloksia.

-Luistelua olen erityisesti harjoitellut, kun se näyttää tulevan aina vaan enempi mukaan.

-Huippukunnan ajoitus on aina arvoitus. Testiarvot ovat kuitenkin olleet "positiivisia". Toisuus paljastuu sitten, kun numerolappu on rinnassa ja kello käy. En minä ole pettenyt, vaikkei Seefeldissä kultaa tulisiakaan. Ei urheilu niin vakava asia ole, tuumaillee Karvonen rauhallisesti.

Aki Karvonen valittiin vuoden 1984 sotilasurheilijaksi Sarajevon menestyksen, kolmen mitalin, ansiosta. Hän oli kymmenes tittelin saaja.

Dorothy, South New Jersey

Kiitospäivänä palaa ajatuksella viihdyttämään farmien ympäröimään kotikylään, joka tuotti tuoreet varhais-vihaanekset, mansikat, mustikat, persikat, kirsikat ja omenat. Tänä kesänä nurmet eivät palanneet ja vaalimamme kukkasat menivät vasta pari viikkoa sitten. Loppu-ajalla oli "kantaviera" Anjan komella sunnuntai-ateriolla ja eksäillään kahvihetimitä. Reino palveli meitä viileiden mentyjen varjoon jossa jaettiin iloiset tapahtumat ja huolien varjat lientyivät niissä hetkissä. Maurin perheen vierailu Thailandista oli kesätapahtuma. Reinolla oli linaharjahävinen odottamassa pojanpoikaa. Hevonen oli sitä koka ja tekoa jota voi odottaa tämän isoisän kasistai - taisivat istua siinä molemmat. Kottikärky ja kätty vietin toisen isoisän kotiin, koska lapset olivat siellä jo aikaisin kesällä. Mayri Loppisen edistymisen on sitä laatu, jota kehtaa mainita suomalaisen nuoren miehen esimerkilliseksi lähdeksi elämän saattoon... akheruus ja tarkkuus on kotoa saatua perintöä.

-Tämä päivä stirtää ajatuksia kotimaahan Mikkelinpuvun. Se oli lapsuuteni aikoina kiitospäivä. "Naurit kuopassa ja eukot pirtissä", kuului sanonta Savossa. Sunnuntai oli rippisunnuntai. Lammasta teurasutettiin ajoissa ja lauantaiamuna toi isä vadin lihaa kaalikeittoa varten ja toisen vadin paistettiin. Se emni jälkilämpöön, kun nisu- ja hiivaleipä sekä kukot oli paistettu. Kirkko -matka alkoi aikaisin aamutöiden jälkeen. Kävely-matkaa oli 4-5 km. ja vesimatkaa yli 20 km. Muutamat perheet menivät sen vielä soutamalla. Moottoriveneet tulivat myöhemmin yleiseen käyttöön.

Yhteisistä ystäväistämme on ollut sairastustalla Veikko Lehtinen, Saimi Shellmanin talon päätyyrisairaskodissa, Johan Lempiäkin muutti, kun hoitajat Siiri ja Tuure Valo lähtivät Suomi-matkalle. -Niin sammui taasen yksi suomalainen liesi Sweetwaterin, Rachel Rahi-Querns asuu urhoollisesti kodissaan. Kissa odottaa harjaamista ja koirat seuraavat jokaista liikettä ja odottavat päivästä kävelytretkään. Rachel menetti väyvänsä Kanadassa, vuosia kestäneen sairauden päätyttyä hänen taipa-leensa.

Atlantic Countilla on yksi-

toista lounas-keskusta eläkeläisille. Tänäkin kiitospäivänä oli kaikkuna-päivä. Se ei ollut "rullasta" leikattua vaan aitojaistettua ja tarjottiin kaikkien juhlaisten kanssa. Casinot lahjoittavat tavallisesti sen. Nyt on Atlantic Cityssä vielä sunnuntaiakin päivällinen, johon voi mennä jos on oma auto - aterialle ei haeta kotoa kuten arkipäivinä.

-Tämä päivä stirtää ajatuksia kotimaahan Mikkelinpuvun. Se oli lapsuuteni aikoina kiitospäivä. "Naurit kuopassa ja eukot pirtissä", kuului sanonta Savossa. Sunnuntai oli rippisunnuntai. Lammasta teurasutettiin ajoissa ja lauantaiamuna toi isä vadin lihaa kaalikeittoa varten ja toisen vadin paistettiin. Se emni jälkilämpöön, kun nisu- ja hiivaleipä sekä kukot oli paistettu. Kirkko -matka alkoi aikaisin aamutöiden jälkeen. Kävely-matkaa oli 4-5 km. ja vesimatkaa yli 20 km. Muutamat perheet menivät sen vielä soutamalla. Moottoriveneet tulivat myöhemmin yleiseen käyttöön.

Kiitospäivä voi olla kiitoksen täyteinen elämän lahjoista motellissakin. Näin Altai-motellissa sitä täydentää Floridan lämpö sekä ystävien ja luonnon läheisyys.

K.H.-L.

Kalifornian Kuunlaaksosta

Edelleenkin takanamme antamassa apua ja varojaan. Toistan jälleen, että mitä enemmän me saamme kansallaisittamme apua jo aletun rakennusvaiheen valmistamiseen, sitä nopeammin pääsemme alkamaan alkuperäistä suunnitelmaamme, joka aikanaan tehtiin meille mahdolliseksi. Nk. "Convalescent Hospital" on edelleenkin suunnitelmamme etupäässä. Sen suunnitelman toteutumiseen täytyy jäädä odottamaan vuoroa.

Täällä on nyt menossa uima-altaan uusiminen jnk. "solar" lämmitys laitteen sijoittaminen altaan ympärille maahan. Saunaan eteen rakennetaan uudet uimarien pukuhuoneet ja managerille tulee uusi asunto Heritage Centerin yhteydessä. Alakertaan tulee kuusi vierashuonetta täällä käyviä vieraita varten (Motel) ja "Snack-bar'n lisähuone, jota voidaan käyttää pienempien kokousten pitoa varten.

Seuraava suuryö, joka nyt on arkkitehdin käsissä, on vanhan hotellirakennuksen hävittäminen ja sen tilalle tulee kaksikymmentä huonetta, joista 16 on kahden makuuhuoneen ja

4 yhden makuuh. asuntoa. Suurimpana probleemana on ollut päiväjärjestyksessä raha. Rahahan on kaiken paheen juuri tässä maailmassa. Olemme kuitenkin päättäneet, että tämän rakennuksen valmistamiseen käytetään vain suomalaista pääomaa. Siten takaamme itsellemme täydellisen kontrollin.

Johtokunnan suunnitelman mukaan saamettamme haluavilta vuokran etukäteen. Asukkaiden ei tarvitse sitten tänne tullaan jälkeen maksaa kuukausittain muuta kuin nk. pikkumenot. Tällä etukäteen saatulla pääomalla siis rahoitamme rakennuksen. Eläkeläiset ja kaikki vähintään 55 vuotta vanhat (toisen pariskunnan täytyy olla vähintään 55 v.) ovat tervetulleita.

Jos teillä on aikomus hankkia ihanteellinen asunto vanhauden päivänne varten, niin omasta puolestani voisin teille suositella. Olemme täällä asuneet nyt kaksi ja puoli vuotta ja tuntuu siltä, että se päivä päivältä paranee. Kuten eräs meidän asukkaista sanoikin eräänä aurinkoisena päivänä: "Tämä on aivan oikea Country Club Living". Ja todellakin se on sitä. Golf kenttäkin on tässä lähellä. Sonoma on tehty elämän ehtojuokselle tulleita varten. Monet auttavat kädet on saatavissa ilmaiseksi, jos ei ole rahaa millä maksaa ja näyttää siltä, että avustaminen annetaan hymyssä huulin, maksot tai ei. Hiljaiset viikonpäivät on kulu-neille hermoille hemmottelua. Lauantaisin, sunnuntaisin ja juhlapäivisin saapuvat vielä elämän eteenpäinviennissä olevat sunoijat ja nuoruutta uhkuvat uimarit tuoden tullessaan muistojen unelmat. Onhan meidän kaikkien, kysyneeseen ikään päässeitten parhain ilo ja huvitus elää muistojen mailla. Juttu niistä ajoista on jokapäiväistä ja mieluista. Nähdä nuorta joukkoa ympärillä on ilo, josta me vanhemmat kaipaamme. Olemme täällä hyvin tyytyväisiä siihen mitä olemme saaneet aikaan viimeisten vuosien aikana. (14 vuotta). Olemme myös kiitollisia kaikille teille, jotka olette meitä muistaneet. Teidän joukossanne on monta, joilla voisi olla tilaisuus nauttia näistä kättemme töistä ja avustanne. Jos te olette ajatelleet helpompaa tulevaisuutta, niin kun tulet tänne asuttamalla kerralla, niin kun tulet tänne asumaan teiltä jää päiväjärjestyksestä pois ruohon leikkua ja kastelu ja muut puutarhurin huolet. Jos haluatte käyttää joukoikaanne kukkien kasvusten kasvattamiseen, niin siihenkin teillä on tilaisuus. Jos olette halukkaita tulemaan tänne asukkaita, vailla huolia ja kodin omistajan jokapäiväisiä pakkoitehtäviä, niin otakaa askel huolettomaan elämään ja kääntyäkää puoleemme saamaan lähempiä yksityiskohtaisia tietoja, mitä tehdä ja kuinka?

Johtokunnan suunnitelman mukaan saamettamme haluavilta vuokran etukäteen. Asukkaiden ei tarvitse sitten tänne tullaan jälkeen maksaa kuukausittain muuta kuin nk. pikkumenot. Tällä etukäteen saatulla pääomalla siis rahoitamme rakennuksen. Eläkeläiset ja kaikki vähintään 55 vuotta vanhat (toisen pariskunnan täytyy olla vähintään 55 v.) ovat tervetulleita.

Jos teillä on aikomus hankkia ihanteellinen asunto vanhauden päivänne varten, niin omasta puolestani voisin teille suositella. Olemme täällä asuneet nyt kaksi ja puoli vuotta ja tuntuu siltä, että se päivä päivältä paranee. Kuten eräs meidän asukkaista sanoikin eräänä aurinkoisena päivänä: "Tämä on aivan oikea Country Club Living". Ja todellakin se on sitä. Golf kenttäkin on tässä lähellä. Sonoma on tehty elämän ehtojuokselle tulleita varten. Monet auttavat kädet on saatavissa ilmaiseksi, jos ei ole rahaa millä maksaa ja näyttää siltä, että avustaminen annetaan hymyssä huulin, maksot tai ei. Hiljaiset viikonpäivät on kulu-neille hermoille hemmottelua. Lauantaisin, sunnuntaisin ja juhlapäivisin saapuvat vielä elämän eteenpäinviennissä olevat sunoijat ja nuoruutta uhkuvat uimarit tuoden tullessaan muistojen unelmat. Onhan meidän kaikkien, kysyneeseen ikään päässeitten parhain ilo ja huvitus elää muistojen mailla. Juttu niistä ajoista on jokapäiväistä ja mieluista. Nähdä nuorta joukkoa ympärillä on ilo, josta me vanhemmat kaipaamme. Olemme täällä hyvin tyytyväisiä siihen mitä olemme saaneet aikaan viimeisten vuosien aikana. (14 vuotta). Olemme myös kiitollisia kaikille teille, jotka olette meitä muistaneet. Teidän joukossanne on monta, joilla voisi olla tilaisuus nauttia näistä kättemme töistä ja avustanne. Jos te olette ajatelleet helpompaa tulevaisuutta, niin kun tulet tänne asuttamalla kerralla, niin kun tulet tänne asumaan teiltä jää päiväjärjestyksestä pois ruohon leikkua ja kastelu ja muut puutarhurin huolet. Jos haluatte käyttää joukoikaanne kukkien kasvusten kasvattamiseen, niin siihenkin teillä on tilaisuus. Jos olette halukkaita tulemaan tänne asukkaita, vailla huolia ja kodin omistajan jokapäiväisiä pakkoitehtäviä, niin otakaa askel huolettomaan elämään ja kääntyäkää puoleemme saamaan lähempiä yksityiskohtaisia tietoja, mitä tehdä ja kuinka?

Toivomme teille kaikille hyvää joulua ja onnekasta Uutaa Vuotta. Tauno A. Ahonen
Sonoma, CA

Maynard, Mass.

Maynardin Osuusliikkeen UCS toimesta 1948 perustettu Maynard Consumers Credit Union on nyt vaan muisto menneestä. Viimeinen niistä monista hyödyllisistä palveluksista jotka aikoinaan kukistivat Maynardissa on päätynyt. Maynardin Consumers Credit Union on nyt vaan muisto menneestä. Viimeinen niistä monista hyödyllisistä palveluksista jotka aikoinaan kukistivat Maynardissa on päätynyt. Maynardin Consumers Credit Union on nyt vaan muisto menneestä. Viimeinen niistä monista hyödyllisistä palveluksista jotka aikoinaan kukistivat Maynardissa on päätynyt.

Tämän kirjottaja palveli monet vuodet Credit Union johtokunnassa sen alkuvuosien aikana, jolloin oli silloin vahva usko ja luottamus, että Credit Union tulee kauan toimimaan ja palvelemaan jäseniään Maynardissa. Credit Union toiminnan lopettaminen jätti ikävän mielen.

asiakkailleen, varsinkin heille, jotka alkuvuosista alkaen istuivat pitkiä iltoja järjestäessään liikkeen toimintaa.

Ystävillemme, jotka ovat niin kunnioitettavasti ottaneet osaa 4 vuotiaan Andrean sairauspähtymään. (tämä Roy Helander kirjotti Raivaajassa muutama viikko sitten). Saamme ilolla ilmoittaa, että Andrea on nyt kotona, hänen tulee käydä viikottain Bostonissa M.G.H. sairaalassa tarkastettavana ja vuoden alkupuolella hänen tulee matkustaa Minnesotan Yliopiston sairaalaan tutkitavaksi. Se on sama sairaala, jossa hän oli kaksi kuukautta.

Andrean vanhemmat ja sukulaiset pyytävät kiittää kaikkia teitä jotka olette ottaneet Andrean vastoi-käymiset omaksi asiakseen ja rientäneet antamaan henkistä ja aineellista apuunne. Great grand-father kiittää myös.

Scandinavian National Tourist Offices, minkä alaisuuteen kuuluu Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin turistivirastot, on muuttanut uusiin tiloihin. Viraston uusi osoite on: 655 Third Ave., New York, N.Y. 10017. Uusi puhelinnumero on (212) 949-2333.

Raivaaja mainio joululahja! \$20 vk.

Rakkaamme HUGO RAPHAEL ESKELINEN

Syntynyt syysk. 1, 1911 Quincy, MA
Nukkui pois marrask. 9, 1984 kotonaan
Sandwich, MA

Rakkauksella muistaen

Siiri ja perhe

sekä lukuisat ystävät

"Murheell' ei saa muistoasi viettää
ei kuin sen ken unhoon jää..."

Syntymäpäiväonnittelut

KERTTU PUKILLE

Bogota, New Jersey

Karl Kaartoranta
Onni Koskinen
Hilja Kiveli
Sylvia Saggas
Mari Tapio
Helvi Lilja
Lilja Penttilä
Hellin Kantelo

Martha Nurmi
Tyne Miettinen
Laine O'Neal
Saida Williams
Taimi Theobald
Hilma Porkka
Ellen & Henry Luthin
Miriam & Esko Koskinen

Laura & Bill Robertson
Gert & Bill Airo
Begy & George Matson
Irene & Ken Morris
Sylvia & Allen Hentila
Sirikka & Aarno Nurminen
Edith & Paul Kaske

Brooklyn, Conn.

Suomenkielinen joulujumalanpalvelus pidetään Brooklynin Federated kirkon kappelissa sunnuntaina, joulukuun 16 p:nä klo 2 iltapäivällä. Tilaisuuden pitää Toivo Keränen. Musiikki -ohjelma: Fred Lepälä. Kahvitarjoilu tilaisuuden jälkeen. Kaikki tervetulleita!

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljy Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

Suomalainen Paikannälitystoimisto

HILDA KOTILA ja VIRGINIA KOTILA MUEHLBERG
HYVIA PAIKKOJA SAATAVANA
Soittakaa 288-6562 area code (212)
tai kirjoittakaa osoitteella:
Finnish Employment Agency, Inc.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20 N.Y.
in Continuous Service to the Community Since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Loga LO 4-2847

The Robert H Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

FINNEXPRESS FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY: WEEK — MAXIMUM STAY: 1 YEAR
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595
LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *
*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% — INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY
FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL HANSLIN SERVICE
40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
Telephones:
212 832-8989 800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.
Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

The Finnish-American

RAIVAaja

One Small Boy's Christmas

By Walter M. Poti

We were newcomers to Newport, having arrived here only yesterday, two days before Christmas of 1909. All day the members of the family had been busy cleaning, scrubbing and sweeping, straightening out and tidying and arranging the furniture.

Tonight was Christmas Eve, and although everything in the house was still helter-skelter and cluttered, it was decided that we would go to the Christmas party at the Finn Hall, straightening the house would have to wait.

It was a long, but happy walk to the Finn Hall in the cold, clear, starlit night, with every little step on the crunchy, frozen snow bringing me closer and closer to my anticipated, happy meeting with "Joulupukki", that old and jolly, white-bearded, fat man in his red suit.

Little kids like me dreamed about him way back then. Little kids, in this electronic age, still dream about him to this day. Some call him Santa Claus, some call him Kris Kringle, others call him Father Christmas, but to me he was my own "Joulupukki."

I already could almost taste his goodies, striped peppermint sticks, and the brightly colored ribbon candy. I counted on my mittened fingers the many toys that Pukki would give me.

The Christmas tree in the big hall reached from floor to ceiling. The large white candles tied to the branches with string were burning brightly. Behind the tree, out of sight, were pails of water and buckets of wet sand, in case the needles caught on fire, which they often did.

We were late in arriving and the tree was already half-hidden by the pile of gifts brought by mothers, fathers, brothers and sisters.

To my eyes, for I was only six, the pile of gifts, much higher than my head, looked enormous. With bulging eyes, I stared at the mountain of brightly wrapped packages, wondering which ones were for me, hoping that "Joulupukki" would give me lots and lots.

As Pukki read, and loudly called out a name, his several helpers would bring the gift to the happy boy or girl. As Pukki picked up each present, I held my breath and waited to hear my name called.

The pile of gifts was getting smaller and smaller, and still I waited. As the names of other boys and girls were called, the presents still left became fewer and fewer, until only one remained.

I just knew that this very last gift had to be for me. But no! It was for the happy little girl in the front row!

All the Christmas presents had now been given out, and the party was coming to an end. Grown-ups were gathering up their excited, noisy, laughing children and leaving for home with armfuls of toys and things.

All except me. I had not received one single present. As one by one the brightly burning Christmas candles snuffed out, I felt like the lights

of my own childish little world were blown out with them.

Tears welled in my eyes and blurred the few remaining candles; I was a most unhappy, disappointed kid.

Walking home in the cold, starry night, I cried and sobbed and blubbered. Tears froze on my cheeks and drips from my runny nose turned into tiny icicles.

I asked myself, why? Had I been a bad boy and what had I done to be so punished? Surely, I had been no angel and had been in plenty of mischief, but try as I might, I could not remember what awful behavior would deserve this heart-breaking punishment. Every boy and girl at the Christmas party received a gift except me; why was I different?

My sisters, tucking me in bed, wiping my tears and consoling me, explained that "Joulupukki" loved me, and his only reason for not giving me a gift was because he did not know where to find me. Pukki must have thought that we still lived in the town from which we had just moved.

Assured that my being good or bad was not the reason for my being forgotten, and truly believing that Pukki was busy right now looking for me, I let out a deep, contented sigh and was soon fast asleep.

Opening my eyes early Christmas morning, what did I see lying on my pillow, but a bright shiny tin trumpet! "Joulupukki" had found where I lived and had not forgotten me. I was a very happy little kid.

I blew a puff of air into the mouthpiece, but the only sound was a little squeak like a small mouse. Pushing down one valve and blowing a little harder, it now sounded louder, more like the bleat of a scared lamb. I took as deep a breath as I could, with puffed cheeks, and while pushing down and up on all three valves, I blew with all my might.

To everyone else the ear-splitting, heart-stopping, raucous, discordant blast may have sounded like an angry, catterwauling Tom-cat caught by a knot in his tail in a foghorn, but to happy me it was most wonderful music. I no longer remembered my disappointing Christmas Eve.

For the next several days I blew my beautiful, shiny, loud bugle all day long, indoors and out, until about a week later, blow and puff as hard as I could, the only sound that would come out was a slight swoosh of air, hardly a whisper.

Someone, maybe my brother, maybe my sisters, but more probably one of the many annoyed, irate neighbors, had twisted the valves. But no matter, I cherished and treasured my silent, shiny, tin horn for a long time to come.

After all these many years, I thank you, Joulupukki, or was it really your doings? We will never know, will we?

Walter M. Poti lives today in West Brookfield, MA. He spent much of his childhood in Newport, N.H.

Visiting Finland in search of sisters

by Marianne Wargelin Brown and Carl Ross

Our mission in Finland during late August and the first half of September was to follow through on plans made last year by President C. Peter and Diane Skomars Magrath of the University of Minnesota with the University of Kuopio for a 1985-86 program of cooperation between Finnish American women and women in Finland.

The plans called for a joint celebration and conference to take place in Kuopio in the early summer of 1985 and a followup conference in Minnesota in 1986.

Already before we left the University of Minnesota had become the principal American sponsor for this program that became known as the Reunion of Sisters. The United Fund for Finnish American Archives and the Immigration History Research Center agreed to be co-sponsors and an American arrangements committee had been set up. Inquiries for information can be addressed to the Reunion of Sisters, 424 Morrill Hall, Minneapolis, MN 55455.

The Northwest Area Foundation gave a grant of \$20,000 to fund publishing educational material including a book and an exhibit on Finnish American women's history, a bi-monthly newsletter, and other activities over a two year period.

This idea of "Reunion of Sisters" became more meaningful to us from encountering a reference to immigration from Finland to America in one of Minna Canth's letters from the 1890's. She wrote:

"Naiset menevät eteenpäin, Jumalalle kiitos. Rinta oikein riemastuu, kun heitä seuraa. Uskaltavat matkustella valtaamerien ylitse - kun vielä minä osimerkiksi en uskaltaisi lähteä tänne (Kuopista) Helsinkiin yksin..." ("Women move forward, thank God. My breast

truly swells on considering them. They dare to journey over the high seas, while I, for example, wouldn't dare leave alone from here (Kuopio) for Helsinki.")

Had we ever thought of those tens of thousands of young immigrant women who became our mothers or grandmothers in America as women boldly seeking liberation and freedom?

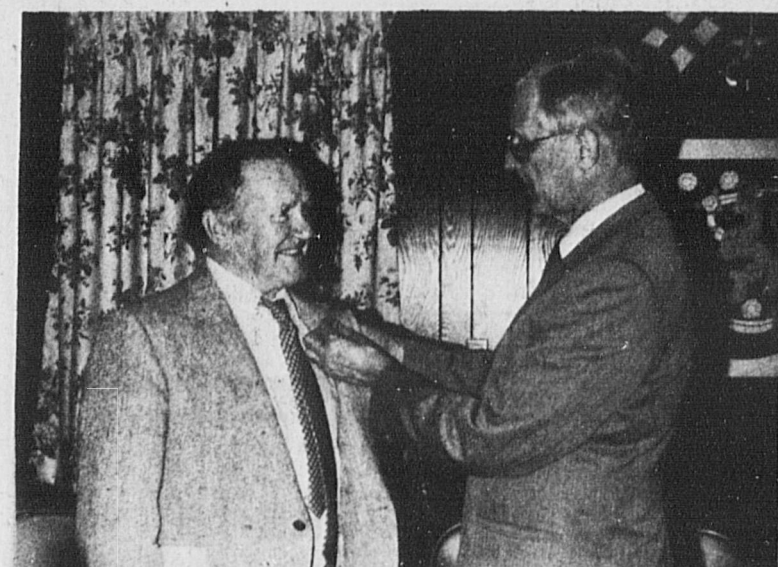
Minna Canth

When we quoted those words in Finland we instantly found a rapport and common ground with young women interested in women's issues. They saw a little more clearly who we American Finns are. The idea of "Reunion" became more interesting. Finnish American women's experience and history acquired a new significance for our Finnish "sisters." They and we agreed that it was time to compare what had happened to the immigrants and their descendants and those who stayed behind.

In Kuopio we found plans taking shape for a "Reunion" celebration and conference set for June 10-12, 1985, immediately following the local annual Dance Festival. Former Kuopio Mayor Eino Luukkonen was our host and guide during two intensive days of visits and discussions on program planning and American participation.

Our first meeting was with University Rector Juhani Karja, Professor Osmo Hanninen,

Hannula decorated by Finland Society

Tauri Aaltio (right) presents Finland Society's Golden Badge of Merit to Tarmo Hannula at Saima Park.

FITCHBURG MA - Tarmo Hannula, chairman of the Finn Fest USA '84 committee and Finnish-American activist, received Finland Society's Golden Badge of Merit from Tauri Aaltio, executive director of the society, at Saima Park on Nov. 20.

Aaltio was at Saima Park to meet and thank all who worked on this year's FinnFest. While all were to be congratulated for their efforts, he said, there was one person who deserved special recognition.

"One rises above all the others and he is Tarmo Hannula," said Aaltio. He explained that the board of Finland Society voted to give Hannula this special honor not only for his work as chairman of this year's FinnFest but also for his past and continuing work among Finnish Americans.

Tarmo Hannula is a dynamic force in Finnish activities in the Fitchburg-Worcester area.

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

KESKUSTASSA
SUJAITSEVA
FRANK H. MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautausmaailma vuodesta 1896

NIPPA SAUNANKIUKAITA
Laatuvalmistetta sitten 1930
Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita
Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Smith Funeral Home
ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

MAY
FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

KALENTERI

CONNECTICUT

Dec. 9--Aura Seura Christmas party, 5 p.m., Aura Hall, Voluntown.

FLORIDA

Dec. 16--Christmas concert by American Finnish Tourist Club Women's Chorus, 7 p.m., Tourist Hall, 301 Central Blvd., Lantana.

Dec. 21--American Finnish Tourist Club pikkujoulu, Tourist Hall, Lantana.

MASSACHUSETTS

Dec. 8--Finnish American Club of Saima Christmas party, 7 p.m., Saima Park, Fitchburg.

Dec. 9--Finnish Independence Day Celebration, 3 p.m., West Quincy Congregational Church, 47 Buckley St., Quincy.

--Finnish Christmas Party, 4 p.m., Town Hall, Westminster. Bethlehem pagent, Santa Claus, and homemade refreshments.

Dec. 11--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Church, 264 Elm St., Fitchburg.

MICHIGAN

Dec. 8--Finnish Center Assoc. Annual Children's Christmas Party, 2 p.m., Finnish Center Farmington Hills.

--Annual Puurojuhla and Dance, Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 9--Christmas Brunch, 11:30-1:30, Finnish Center, Farmington Hills.

--Pikkujoulu program, 2 p.m. Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 19--Senior Citizen luncheon, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK CITY

Nov. 13-Dec. 21--"Blue Stone", an exhibition of Watercolors by Finnish artist Ulla Rantanen, American-Scandinavian Foundation Gallery, 127 East 73rd St.

Dec. 8--Tribute to the birthday of Jean Sibelius. The Sibelius Society Ltd. presents a recital of Finnish music, 2:30 p.m., Donnell Library Center of the New York Public Library, 20 West 53rd St., Sarah Grunstein, piano; Alex Sobolevski, violin. Free admission.

Dec. 9--Finnish Independence Day celebration sponsored by the Metropolitan Chapter of the Finlandia Foundation, 2 p.m., Salvation Army Church, 213 East 52 St.

Dec. 13--The Scandinavian American Chamber Orchestra presents a "Finnish Evening" featuring Arto Noras, cello, and Kaija Saarikettu, violin, 8 p.m. at Alice Tully Hall, Lincoln Center.

Dec. 14--Finlandia Foundation Christmas party, 8 p.m., Central Presbyterian Church, Park Ave. at 64 St.

PENNSYLVANIA

Nov. & Dec.--Exhibition of drawings, paintings, and sculpture by Finnish artist Eino Ruutsalo, Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia.

Dec. 15--American Finnish Society of the Delaware Valley Christmas party, 4-9 p.m., Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia. A homestyle Christmas with Finnish food, music and entertainment.

Raivaajan kirjakauppa

Shop Raivaaja's Bookstore for your Christmas gift giving
Tuohela and other poems by Aili Jarvenpa

"Aili Jarvenpa's book of poems, TUOHELA, is a celebration of music. Her lyrics shed clear light on all that is paramount and essential. They sing of survival. Foremost, they sing of her Finnish heritage." Paperback \$3.50

Half Immersed and other poems by Aili Jarvenpa

"Aili Jarvenpa's poems give insight to the joys of a tender childhood on a Minnesota farm with her Finnish immigrant parents; to a mother who longed for her homeland, yet sang as she prepared the sauna, baked the pulla, fed the birds and gardened, but hid in anguish from the butchering barn." \$4.50

Blueberry God, The Education of a Finnish-American by Reino Nikolai Hannula Paperback \$5.95

Sisu--"Even Through a Stone Wall," the exciting autobiography of Oskari Tokoi, the first premier of Finland. \$6.00

Salt of Pleasure: Twentieth Century Finnish Poetry, edited and translated by Aili Jarvenpa

"This handsome volume contains the work of 26 twentieth-century Finnish poets, few of whom are much known outside of Finland and many of whom are major poets by any standard--including Eino Leino (the father of modern Finnish poetry), Eeva-Liisa Manner, Eeva Kilpi, Paavo Haavikko, and Pentti Saarikoski. Twenty-five poems are presented in both Finnish and English versions, each poet is generously represented." Paperback \$7.50

The Finnish Cookbook by Beatrice A. Ojakangas

"400 old-country recipes including delicious baked goods, pastries, vegetable pancakes, fish, sausages and the sensational coffee table." \$8.95

The Finnish Imprint: A New England Experience, Edited by Dr. Liisa A. Liedes.

An extensive reference book on the history of the Finns in New England. \$12.95

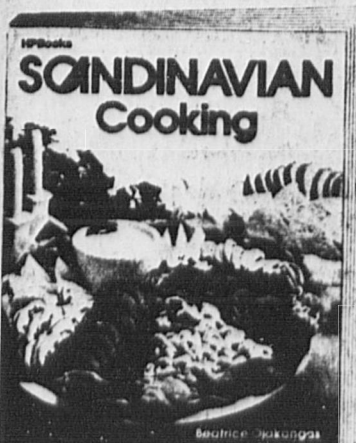
RAIVAaja PUBLISHING CO.

P. O. BOX 600

Fitchburg, MA 01420

Add \$1.00 postage per book (\$1.50 for The Finnish Imprint) and 50¢ for each additional book shipped to the same address. (Massachusetts residents add 5% sales tax.)

New Scandinavian Cookbook

Beatrice Ojakangas, world-famous author and chef, has compiled over 200 authentic recipes in her new book "Scandinavian Cooking."

Published by HP Books, "Scandinavian Cooking" is 160 pages, paperback, and lavishly illustrated with over 70 color photos.

To order, send \$12.95, plus \$1.00 for postage (Mass. residents add 6% sales tax), to:

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea.
NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminster, MA
Valittaan myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

JOULU LÄHESTYY!

Tulevia tilaisuuksia
Muistakaa ensi-illassa lähettää joulutervehyksenne Raivaajan konttoriin. Osoite: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

KULTAISEN IÄN KERHO kokoontuu joka tiistai klo 2 ip. Elm St. Lähetysseurakunnan seurakuntatalissa Fitchburg.

FACS:n joulujuhla pidetään lauantaina, jouluk. 8 p:nä, alkaen klo 7:00 illalla, Saimaan puistossa. ot-Luck illallinen klo 7:30. Tilaisuus on maksuton, mutta kaikkien pitää muistaa tuoda mukanaan jotain hyvää syötävää. Tänä vuonna päätettiin luopua lahjojen vaihtamisesta.

Uuden Vuoden vastaanottajaiset Saimaan Puistossa Uuden Vuoden aattona, jouluk. 31 p:nä alkavat klo 7:00 illalla. Buffet tarjoillaan klo 8:00. Hartuista ja helistimiä. Muikista huolehtii Finnsounds. Liput pitää haaskia etukäteen. Niitä saa Helen Hannulalta, Worcester, MA puh. 756-9614, Aune Laksoilta, Fitchburg, MA sekä Raivaajan konttorista. Liput maksavat \$13.00. Järjestää - FACS. Kaikki tervetulleita!

Tyttölapsi, Katherine Helen, joulukuun 1. päivänä Mr. ja Mrs. Stanley Russellille (Jeanne Hannula), Costa Mesa, Kalifornia. Vauva painoi 8 paunaa ja yhden unssin ja syntyi Memorial sairaalassa, Worcester, MA:ssa. Onnelliset isovanhemmat äidin puolelta ovat Helen ja Tarmo Hannula, Worcester, MA. Isoäiti isän puolelta on Mrs. Margaret Russell, Uusi Seelanti.

NIMIPÄIVÄ

Joulukuun 11 p. Tanelli, Daniel, Tatu
Joulukuun 12 p. Tuovi
Joulukuun 13 p. Seija
Joulukuun 14 p. Jouko
Joulukuun 15 p. Heimo
Joulukuun 16 p. Auli, Aulikki
Joulukuun 17 p. Raakel

Osaatko kirjoittaa koneella?

Osaatko sekä suomea että englantia?

Mikäli vastauksesta oli myönteinen kumpainkin kysymyksen ja mikäli olet halukas työskentelemään välittömästi, otapa yhteys Raivaajan toimistukseen. Tarvitsemme tuuraajia aina silloin tällöin sekä sairaus- että lomapäiviä varten. Lisätietoja saa joko pistäytymällä toimistossamme tai soittamalla puhelimitse: Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Ma - puh. 343-3822.

SUOMALAINEN JOULUJUHLA

Westminsterin kaupungin talolla, sunnuntaina jouluk. 9 p. klo 4:00 ip.

Kaikki saavat esittää ohjelmaa, lisäksi Bethlemin kuvaelma ja joulupukki.

KAIKKI TERTVETULLEITA!

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING voi auttaa teitä kiinteistön ostoa tai myyntiä koskevissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5111

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Kultaisen Iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontui tiistaina, joulukuun 4, 1984 Elm St. Lähetysseurakunnan seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg, MA. Presidentti Anton Nopanen lausui kaikki tervetulleiksi näin avaten kokouksen. Kaikki kerholaiset lauloivat "America" ja "Mamme" laulut Mrs. Nelma Johnsonin säestäessä pianolla.

Mrs. Alma Duley luki sihteerin raportin, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Sairasraportin antoi MRS. Aili Johnson.

"Happy Birthday" laulettiin seuraavien kerholaisten kunniaksi: Helvi Hill, Senja Lampi ja Anna Pederson.

Ensi viikon kokous on syyskauden viimeinen. Kevätkauden ensimmäinen kokous pidetään tiistaina, maaliskuun 26, 1985 samoissa tiloissa.

Kokous annettiin sitten Axel Hillin käsiin ja hän esitteli seuraavan ohjelman: Wäinö Berkiö soitti harmonikkasooloja; Mrs. Nopanen esitti yksinlaulua Mrs. Johnsonin säestäessä pianoilla; Henni Lapalainen lausuntaa ja Mrs. Fanny Törnroos esitti yksinlaulua. Ohjelman lopuksi Walter Paajanen näytti elokuvia. Kaikki nauttivat kahvista ja kahvipöydän maukkaista herkuista.

Kaikki kehoitettiin saapumaan ensi viikon kokoukseen, mikä on samalla kerhon pikkujoulu. Kokoukseen kahvikomiteaan valittiin seuraavat henkilöt: Hilma Leppänen, Martha Carlson, Lydia Blank, Anni Harju, Miriam Orava, Ethel Anttonen, Martta Toropainen ja Miriam Jokinen.

Gardnerissa uusi postimestari

Gardner, MA - Matt W. Johnson, 33, Laurie Lane, Westminster, vihittiin marraskuun 21 p:nä Gardnerin uudeksi postimestariksi.

Hänen edeltäjänsä Martin H. Walsh, joka toimi postimestarina 19 vuoden ajan, siirtyi eläkkeelle.

Johnson on kotoisin Fitchburgista, missä hänen isänsä Wäinö Johnson asuu edelleenkin. Hän oli postiljoonina ennenkuin hänestä tehtiin hallintoharjoittelija vuonna 1979. Vuodesta 1981 lähtien hän oli Leominsterin postin ylitarkastajana.

Hän opiskeli Mount Wachusett Community Collegessa ja Fitchburgin Valtion Opistossa sekä US postilaitoksen hallintovirkailijoiden akatemiassa Philadelphia, Penn:ssä ja Potomac, Md:ssä.

Aikaisemmin useimmat postimestarien nimitykset olivat laadultaan poliittisia. Vasta viime vuosien aikana erityisiä henkilöitä on ryhdytty kouluttamaan hallinnollisiin virkoihin. Erityinen lausunto kuu-lustele ehdolla olevia kandidaatteja, esittää sitten oman ehdotuksensa alueellisille hallintopäälliköille tässä tapauksessa Worcesterin postimestari Andrew J. Sacco. Sacco puolestaan suosittelee Johnsonia

Suomen Itsenäisyyden

67. Vuosijuhla

Sunnuntaina, jouluk. 9 p. klo 3 ip. 1984
West Quincy'n Lähetyskirkossa
47 Buckley St. W. Quincy, MA

Juhlapuhujana pastori Matti Salomaa. Ohjelmassa musiikkia, kuorolaulua, soololaulua, y. m.

KAHVITARJOILU

KAIKKI TERTVETULLEITA!

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller Director Phone All Branches 345-6778

Tanskassa valmistetut lego-palikat kiinnostavat niin pieniä kuin isojakin lapsia (ja monia aikuisiakin). Niinpä Lehtisen veljeksetkin, 4 1/2 -vuotias John ja 3 1/2 -vuotias Brian paneutuivat välittömästi rakennuspuuhin kävistäessään eräässä näitä leluja esittelevässä fitchburgilaisessa kaupassa.

Makeata mahan täydeltä

LUUMUT PUNAISESSA LIEMESSÄ

Näitä tarvitset:
400 g kivettömiä luumuja tai
20 isoja kivellistä luumua
4 dl mustaherukamehua
tai
2 dl punaviiniä + 2 dl vettä
1 kanellitanko
sokeria
koruttuja manteleita
Tee näin:
1. Liota luumuja mehussa tai viiniliemessä yön yli. Lisää kanelli-

tanko ja vähän sokeria ja kuumenna luumut kiehuviiksi. Anna hautua pehmeiksi.
2. Jäähdytä luumut liemessään ja tarjoa rouhitulla mantelilla koristeltuna. Kermavaahto sopii luumujen kastikkeeksi.

MANSIKKAJÄÄDYKE

Näitä tarvitset:
4 dl pakastettua mansikkasosetta
3 keltuaista
1 dl sokeria
1 rkl mansikka- tai karpaloliikööriä
2 dl kuohukermaa

Tee näin:

1. Ota mansikkasose ajoissa sulamaan.
2. Vatkaa keltuaiset ja sokeri vaahdoksi. Vatkaa kermaa erikseen vaahdoksi.
3. Sekoita keltuaisvaahdon sulanut mansikkasose, likööri ja kermavaahto. Kaada seos kylmällä vedellä kasteltuun jäädykke- tai kakkuvuokaan ja pakasta jäädykke.
4. Ota jäädyke jääkaappiin noin tunti ennen tarjoilua. Kasta vuoka kuumaan veteen ja kumoa jäädykettä tarjoiluvalille. Koristele mansikoilla tai mansikkamakeisilla.

Meille niin rakas,

EINO E. ALITALO

syntynyt jouluk. 20., 1914 Turku, Suomi
kuoli marrask. 11., 1984 Fitchburg, MA

Kaipauksella

Irla
Eric, Sara, Amy ja Marisa
Marja-Leena, Bob ja Lori
Veljet perheineen Suomessa
sekä muut sukulaiset ja ystävät

Soitteli tuuli jo kauan meille suruviestiä hiljalleen.
Katseli aikaa Elämän Herran otti luokseen uupuneen,
Ei ahdisti rintaa siellä ei tuskaa tunneta taivaan tiellä
Joka hetkestä menneestä kiittäen
sua muistamme kaivaten.

Lämmin kiitos teille kaikille jotka otitte osaa suruumme.

TYLO saunakiukaita

SAUNA TARVIKKEITA

Löylykauhoja, puuämpäreitä, lämpömittareita, valaisimia, saunaharjoja ja -saippuita, pesusieniä, mattoja, saunahameita ym.

Gourmet-osastollamme tuhansia lahjaksi sopivia keittiötarvikkeita, paahdettua Mocca ja Columbia kahvia sekä monia maustekahvilaujoja. Lisäksi puuliesiä, takkatarvikkeita, kauniita postilaatikoita ym.

Feen's COUNTRY LIVING

Twin City Mall, Leominster, MA 01453

(617) 537-4518 (MA only 1-800-922-8490)
Visa and Master Charge Postitus UPS kautta

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC

Kuolleita

QUINCY, MA - Toivo Tuori, 82, kuoli marrask. 15 p. 1984. Hän asui koko ikänsä Quincyssa ja oli ammatiltaan huonekaluseppä. Hän toimi 41 vuotta Bethlehem Steel Shipbuilding yhtiön palveluksessa jäädessä eläkkeelle 20 vuotta sitten.

Hän liittyi Uljas Koitto Raittuseuraan 10-vuotiaana ja oli erittäin aktiivinen jäsen. Hän oli myös aktiivinen suomalaisen Vapaamuurarien 3-5-7 klubiin sekä Faith Lutheran kirkossa.

Kaipaamaan jäivät vaimo Lily (Hakala), kaksi poikaa, Robert E., San Diego, Calif. ja C. William, Quincy sekä viisi siskoa, Sanni Robertson ja Lilian Leeman, New York, N.Y., Käsävi Stemm, Maryland; Taimi Mäki, Pembroke ja Ilta Stevens, Quincy; neljä lastenlasta ja kolme lastenlasten lasta.

Hautajaistilaisuus pidettiin Faith Lutheran kirkossa marrask. 17 p:nä ja hautaaminen tapahtui Mount Wollaston hautausmaahan, Quincy, MA:ssa.

BOSTON, MA - Lester A. Mäntylä, 63, Park Drive, kuoli marraskuun 25, 1984 Beth Israel sairaalassa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Winchendonissa Amos ja Evelyn (Alard) Mäntylän poikana ja asui siellä useita vuosia.

Kaipaamaan jäivät hänen vaimonsa Arline B. (Wuth) Mäntylä; poika, Bruce Mäntylä, Teksas; tytär Letty Riding, Boylston; neljä veljeä, kaksi siskoa, kaksi lastenlasta ja useita sisarustenlapsia.

Hautaaminen tapahtui Massachusettsin kansalliseen hautausmaahan, Bournesssa.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta, Hyvät Uutiset, lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM - 1280, Fitchburg, klo 8:45 (aamulla).

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kalev-Kodissa, 107 Mechanic Street, Fitchburg, sunnuntaiin, alkaen klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarpeen mukaan.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voidaan tehdä ottamalla yhteys Yrjö Käinun, puh. 342-7155 tai Liisa Liedekseen, puh. 342-4474.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, joulukuun 9 p., klo 8:30 ap. radiohartausta ja oli ammatiltaan huonekaluseppä. Hän toimi 41 vuotta Bethlehem Steel Shipbuilding yhtiön palveluksessa jäädessä eläkkeelle 20 vuotta sitten.

Siistina, joulukuun 11 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoroharjoitus, klo 7:30 ill. Viikkokokous hartautustilaisuus, kahvitarjoilu kustantavat Mr. ja Mrs. Walter ja Elma Mäki.

Kahvitilaisuuden yhteydessä esitetään myös jouluehjelmaa, mm. joululauluja, pieni kuva-elma ynnä muuta. Ohjelman järjestävät Kerttu ja Niilo Kop-sala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Perjantaina, joulukuun 7 p., klo 7:00 ill. Jr. ja Sr. Lutherliittolaiset kokoontuvat.

Lauantaina, joulukuun 8 p., klo 9:00 aam. Veljesliitto kokoontuu kirkolla, klo 9:30 aam. - 11:00 aam. Pyhäkoululaisten joulujuhlan harjoitus.

Sunnuntaina, joulukuun 9 p., EI ole suomenk. jumalanpalvelusta. Klo 9:15 aam. sunnuntaiokoulu. Klo 9:15 aam. Aikuisten raamattutunti. Klo 9:30 aam. Sr. korkeakoululaisten raamattutunti. Klo 10:30 aam. englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. Naistenliiton Pikkujoulujuhla - ohjelmaa - tarjolla - kaikki tervetulleita!

Huom! Keskiyöllisin 12 ja 19 päivinä Adventtiajan hartautustilaisuudet klo 7:30 ill. englanninkielellä. Tervetuloa!

Huom! Muutettu aika! Luterilainen tunti radiolaan Leominsterin asemalta WCMX, 1000 - klo 9:30 aamulla suomen kielellä. (Aikaisemmin oli 9:45 aam.)

Gardner, Mass.

Covenant Lutheran kirkon lähetysseura järjestää pikkujoulujuhlan sunnuntaina, jouluk. 16 p:nä klo 2 iltap. Mrs. Auni Lundin kotona, 75 Allen St., Gardner, MA. Juhlallinen ohjelma ja sitä seuraa seurustelutilaisuus ja kahvitarjoilu.

Give Yourself a Merry Retirement

...with an IRA!

Be your own Santa. Open an IRA. A secure financial future is the smartest gift you can give yourself!

Open an IRA today and receive credit for the entire year on your 1984 tax return. An IRA gives you immediate savings on your tax return by lowering your annual taxable income. Plus, an IRA pays high interest on your savings to help you build a comfortable savings package for your golden years.

Wrap up your IRA retirement package today at any of our convenient locations.

IRA - the gift that gains value with age!

IT'S A GREAT COMBINATION...

Equal Opportunity Lender

WORKERS' CREDIT UNION

815 Main St., Fitchburg 345-1021
40 Fairmount St., Fitchburg 343-5810
313 Pleasant St., Gardner 632-9200
11 West St., Orange 544-2188

"WE'RE WORKING JUST FOR YOU!"